

TISKOVINA

mladije

Poštnina plačana pri pošti
1128 Ljubljana

Nacionalna agencija programa MLADINA

MOVIT

Trg Mladinskih delovnih brigad 12
1000 Ljubljana

Tel.: 01/426 5269

fax.: 01/426 8558

e-mail:

program.mladina@mladina.movit.si

VSEBINA:

- 2** Razvoj programa
MLADINA 2000 – 2004
- 5** Mladi & mesto
- 7** Pontes para o futuro –
Mostovi za prihodnost
- 8** Evropska prostovoljna
služba: Toledo + Teatro
- 9** Evropska prostovoljna
služba v Radovljici
- 10** Veliko izkušenj v eni
akciji
- 12** Moj EVS od A do Ž
- 14** Mednarodno
usposabljanje mladinskih
delavcev v Mariboru
- 15** O Luftrajerju in Knapu
- 15** Pomembno iz Nacionalne
agencije

U V O D N I K

Barbara Zupan Program MLADINA je Akcija 1 ali izmenjave skupin mladih, ki prihajajo iz različnih držav; je Akcija 2 ali priložnost za mlade, da bivajo v tujini do 12 mesecev in kot prostovoljci sodelujejo pri lokalnih neprofitnih projektih, kot tudi priložnost za široko paleto organizacij, da ustvarijo mednarodno partnerstvo, s tem ko pošiljajo in gostijo prostovoljce; je Akcija 3, ki skupini mladih daje možnost, da v svojem kraju pripravijo projekt, ki odgovarja na njihove potrebe in interese ali potrebe in interese skupnosti; je Akcija 4, ki spodbuja "Evropo znanja" skozi aktivnosti na področju formalnega in neformalnega izobraževanja; in je Akcija 5, ki daje mladinskim delavcem in voditeljem priložnost za izboljšanje svojega dela z mladimi.

Vse akcije, razen Akcije 4, ki jo upravlja direktno Evropska komisija v Bruslju, vam v tej številki predstavljamo skozi izkušnje tistih, ki so izvajali projekte. Mogoče vam s tem pomagamo pri oblikovanju vaše ideje, ali pa vam bodo članki dali pomembno informacijo o možnostih, ki jih imate, če ste stari med 15 in 25 let oziroma če delate z mladimi te starosti.

In za konec ali začetek, v letu 2004 daje program MLADINA mladim več in večje možnosti. Sredstva za projekte so se podvojila, vsebina mednarodnih projektov pa se po 1. maju 2004 lahko obogati z vključevanjem držav, s katerimi v preteklih letih ni bilo mogoče sodelovati (na primer s Turčijo, Izraelom, Gazo in Zahodnim bregom, Jordanijo, in drugimi). Več informacij o tem lahko preberete po temistem, ko se boste zaradi prebiranja izkušenj drugih, že prepričali, da je program MLADINA priložnost tudi za vas.

Razvoj programa **MLADINA**

Janez Škulj, direktor MOVIT NA Mladina

KOLOFON:

Založnik:

Nacionalna agencija programa
MLADINA, MOVIT

Odgovornik urednik: Janez Škulj

Glavna urednica: Barbara Zupan

Lektorica: Katja Dragar

Oblikovanje in priprava za tisk:
EPSIT d.o.o.

Tisk: Ribič Martin s.p.

Naslov uredništva:

NA progama Mladina, MOVIT
Trg Mladinskih delovnih brigad 12
1000 Ljubljana

E-pošta:

program.mladina@mladina.movit.si

Spletna stran:

<http://mladina.movit.si>

Tel.: 01/426 52 69

Fax.: 01/426 85 58

ISSN: 1580-805X

Publikacija ni namenjena prodaji!

Mnenja in stališča

izražena v tej publikaciji
ne izražajo nujno tudi mnenja in
stališča Evropske komisije oziroma
Nacionalne agencije programa
Mladina.

Narejeno s podporo Evropske
komisije in Urada RS za mladino
pri Ministrstvu RS za znanost,
šolstvo in šport.

FEBRUAR 2004

Začetek razvoja programa znotraj Evropske skupnosti, ki spodbuja mobilnost mladih, sega v leto 1987, ko se je uveljavil program »Mladi za Evropo«. V naslednjih letih sta se uveljavili dve nadaljevalki tega programa, ki se jima je v letu 1997 pridružil še program Evropske prostovoljne službe. Program Mladi za Evropo je izhajal predvsem iz mobilnosti skupin mladih, program Evropske prostovoljne službe pa je omogočil tudi mobilnost posameznika. Seveda mobilnost v kontekstu neformalnega usposabljanja v okviru mladinskega dela.

Evropski parlament in Evropski svet sta 13. aprila 2000 vzpostavila program Mladina. Širšemu krogu uporabnikov predhodnih programov pa tudi programa MLADINA je ostalo prikrto, da je le malo manjalo in programa sploh ne bi bilo. Zataknilo se je namreč pri finančnem obsegu programa. Brez določitve finančnega obsega tega programa za celotno predvideno obdobje naslednjih sedmih let bi se celoten postopek sprejemanja te odločitve vrnil na začetek in prav verjetno – če bi še obstajala politična volja – program ne bi bil sprejet pred koncem leta 2001. Rešitev, da bo sredstev malo manj, kot bi jih naklonil Parlament, in malo več, kot jih je bil pripravljen dodeliti Svet, je bila sprejeta v hudi časovni stiski, vendar z zelo glasnim

Za razumevanje najširšega okvira programa MLADINA je potrebno vedeti, da področje mladine, tako kot področje kulture in izobraževanja v Evropski skupnosti, spada med t.i. mehka področja. Z drugimi besedami, pristojnosti institucij Evropske skupnosti in še posebej Evropske komisije na teh področjih se omejujejo na spodbujanje sodelovanja med državami članicami, nikakor pa ne omogočajo sprejema kakršnih koli »enotnih« standardov ali celo odločitev, ki naj bi se neposredno uveljavile v vseh državah članicah EU. Če je že podana kakšna direktiva, ki ima posledice tudi za področje mladine, potem ta izhaja iz treh klasičnih področij 3M: mobilnost kapitala, mobilnost blaga in storitev ter mobilnost delovne sile.

opozorilom Evropski komisiji, da se mora postopek sprejemanja morebitnega novega programa po letu 2006 začeti dovolj zgodaj.

Slovenija se je programom Evropske skupnosti na področju mladine pridružila v maju 1999, ko se je pridružila programu Mladi za Evropo. Kljub temu da so se priprave na vstop začele že ob koncu leta 1996,

je na dejanski vstop vplival potek zgodbe o ratifikaciji pridružitvenega sporazuma. Odločitev o vstopu Slovenije je bilo mogoče sprejeti šele, ko je začel veljati ta sporazum.

V letu 1999 so prve organizacije in skupine mladih iz Slovenije izkoristile možnost sredstev, ki so jim bile dodeljene za njihove projekte v letu 1999 iz programa Mladi za Evropo. Vstop in začetek izvajanja programa Mladi za Evropo v letu 1999 je predstavljal tudi najmočnejšo vzpodbudo za slovenske prijavitelje, da so začeli načrtovanje projektov, ki naj bi jih s svojimi partnerji izpeljali v letu 2000. Nacionalna agencija – na podlagi spodbudnih informacij iz Bruslja – je svetovala predložitve prošenj za sprejem projektov že do prvega maja 2000, saj naj bi bile vse potrebne odločitve sprejete do konca junija 2000.

Pa temu ni bilo tako. Vstop v program MLADINA s 1. oktobrom 2000 je za mnoge pomenil še eno izgubljeno poletje. Le najbolj pogumni med tistimi, ki so prošnje predložili do 1. maja 2000, so dejansko izvedli zastavljene projekte ter ob koncu leta tudi dočakali sredstva iz programa MLADINA. Šele leto 2001 lahko štejemo za prvo leto, ko smo v programu sodelovali celo leto. Nekaj o tem govorijo tudi podatki o višini dodeljenih sredstev. V letu 2000 je bilo dodeljenih le

2000 - 2004

56,9 % vseh razpoložljivih sredstev, leto kasneje pa se je delež dodeljenih sredstev dvignil na 97 %. Naslednje leto, 2002, je delež dodeljenih sredstev znašal 94,6 %, pri čemer pa so se razpoložljiva sredstva v letu 2002 povečala za 49 % glede na obseg razpoložljivih sredstev v letu 2001. Sicer pa so se razpoložljiva sredstva od leta 2000 do leta 2003 povečala za 63 % in so v letu 2003 znašala 546.315 evrov.

Povečanje razpoložljivih sredstev je posledica dveh razlogov. Na eni strani je prišlo do velike decentralizacije upravljanja programa MLADINA. Tako je v dveh letih praktično prenešeno na Nacionalne agencije celotno sodelovanje s tretjimi državami. Na drugi strani pa se je obseg sredstev povečal zaradi pobude Evropske komisije ob razširitvi Unije, ki je prinesla nova sredstva za sodelovanje med partnerji iz regij na črti, ki danes ločuje EU 15 od EU 28.

Povečanje deleža za porabo sredstev gre pripisati dvema razlogoma. Prvi razlog je povečevanje števila prijaviteljev v program MLADINA, drugi razlog pa je, čeprav ne v veliki meri, povečevanje obsežnosti predloženih projektov. Glede razmerja med številom prijaviteljev in obsegom razpoložljivih sredstev lahko povemo, da je v določenem trenutku znašal delež vseh zavrnjenih prošenj za mladinske izmenjave skoraj 50 %.

Tudi v letu 2003 je prihajalo do zamud pri sklepanju pogodb (kontraktualizaciji) v program sprejetih projektov, posle-

dično je prihajalo do zamud tudi pri nakazovanju obljubljenih predplačil dotacij iz programa. Prve pogodbe so upravičenci dobili v podpis v oktobru 2003, sredstva pa so bila nakazana nekoliko kasneje. Vendar v tem primeru za zamudo ni bila odgovorna Evropska komisija ali zapleten način odločanja v Evropski skupnosti, pač pa prepozno plačilo vstopnice za sodelovanje v programu za leto 2003. Vstopnice, ki so bile pogoj za sodelovanje držav pristopnic, pa so z letom 2004 že preteklost.

Program MLADINA je združil predhodna programa Mladi za Evropo in Evropsko prostovoljno službo (EVS). Izvajanje slednjega je bila prava mala revolucija. Začetno navdušeno

povpraševanje po odhodu v tujino se je zelo hitro poglobilo. V veliko primerih so mladi pripravljeni sodelovati med počitnicami, največ tri ali štiri mesece, vendar se je šest mesecev ali več izkazalo kot predolgo. Počasi so mladi prišli do spoznanja, da opravljanje EVS in s tem bivanje v drugem okolju zahteva veliko več razmisleka in odločnosti, kot le trenutna razmišljanja, kako preživeti leto. Izvajanje gostiteljskih EVS projektov v Sloveniji je predvsem postavilo v ospredje t.i. izobraževalno vrednost bivanja in dela prostovoljcev. Vprašanje, kaj posamezni predlog gostovanja prostovoljcev iz tujine prinaša kot možni izobraževalni učinek za prostovoljca, je bilo tisto, na katerega odgo-

vor zainteresiranih organizacij iz Slovenije ni vedno prepričal Evropsko komisijo, da bi dala zeleno luč za status gostiteljske organizacije. Toda s časom se je njihovo število le povečevalo, kar je omogočalo rast števila gostiteljskih projektov. S tem pa tudi počasno spreminjanje marsikje zasidrane podobe prostovoljca, ki samo daje in to brezplačno. Danes lahko rečemo, da EVS počasi, a zelo temeljito, spreminja podobo dolgoročnega prostovoljnega dela v Sloveniji. Biti prostovoljec v okviru EVS pomeni namreč možnost izobraževalne izkušnje za prostovoljca ter za okolje in ljudi, v katerem deluje. Da ne omenjamo partnerstva, ki naj bi se ustvarilo med pošiljajočo in gostiteljsko organizacijo.

V letu 2004 bomo doživeli največje povečanje razpoložljivih sredstev. Vsota 1.100.000 evrov praktično pomeni 100 % povečanje glede na leto 2003. To pomeni povečane možnosti za še večje število mladih, ki bodo deležni ali kratkotrajne izkušnje bivanja in dela s sovrstniki iz drugih okoliš skozi mladinske izmenjave, ali daljše izkušnje bivanja in dela prostovoljcev v drugačnem kulturnem in družbenem okolju. Povečanje razpoložljivih sredstev je največje ravno pri akciji Evropska prostovoljna služba. Sredstva so sedaj primerljiva z obsegom sredstev za podporo mladinskih izmenjav. Do sedaj so sredstva za podporo pošiljajočim in gostiteljskim EVS projektom znašala le neke 60 % sredstev za podporo mladinskim izmenjavam. Vstop v Evropsko skupnost pomeni tudi odpiranje novih možnosti, še posebej pri sodelovanju s tretjimi državami. Tako se odpira možnost sodelovanja z Mediteranskimi državami in celo Latinsko Ameriko. Ter seveda možnost dvostranskih projektov s sedanjimi državami pristopnicami, kar do zdaj ni bilo mogoče.

Napovedi za izvajanje programa MLADINA v naslednjih letih so zelo nehvaležno opravilo. Na izvajanje bodo v veliki meri vplivala nova finančna pravila, ki bodo lahko postavljala nove ovire ali pa vsaj zahtevale več truda za pridobitev sredstev iz programa MLADINA. Pri tem imamo v mislih zahtevo, da bo prijavitelj dolžan dokazovati svojo finančno sposobnost za izvedbo projekta in to na podlagi svojega poslovanja v preteklem letu. Glede na to, da je velik delež sedanjih prijaviteljev v programu MLADINA mogoče opisati kot finančno šibke, bi jim uveljavitev takšne zahteve preprečila izvajanje zahtevnejših in finančno obsežnejših projektov.

Pregled izkoristka sredstev iz programa MLADINA

	2000		2001		2002		2003	
Akcija	Sredstva	Delež	Sredstva	Delež	Sredstva	Delež	Sredstva	Delež
Razpoložljiva sredstva	335.209	100%	342.951	100%	510.247	100%	546.315	100%
Dodeljena sredstva	190.762	56,9%	332.812	97,0%	483.039	94,6%	434.364***	79,5%
Uporabljena sredstva	141.783	42,2%	282.464**	82,3%	407.422**	79,8%	411.492**	75,3%

**nepopoln podatek zaradi nezaključenih projektov. Za projekte, ki še niso zaključeni, se šteje, da bodo porabili vsa dodeljena sredstva.

*** nepopoln podatek, ker niso upoštevana sredstva, dodeljena ob R6

Velik korak je bil narejen tudi pri izvajanju akcije Mladinskih pobud in projektov Vložka v prihodnost. Slednji so dostopni le nekdanim prostovoljcem EVS, zato je razumljivo, da so bili prvi takšni projekti v Sloveniji sprejeti šele v letu 2002. Prijavitelji mladinskih pobud so zagotovo opazili, da morajo biti projekti čedalje bolj inovativni, izhajati morajo iz dela skupine same in biti odgovor na njihov osebni izziv ali izziv njihove lokalne skupnosti. V tej akciji smo ob koncu leta 2003, seveda pod določenimi pogoji, omogočili prijavljanje celo neformalnim skupinam mladih.

Odkrito moramo povedati, da je bila v dosedanjem izvajanju programa MLADINA najmanj izkoriščena ravno akcija, ki omogoča finančne prispevke za razvoj podpornih aktivnosti za razvoj programa. To je akcija, ki bi večjim akterjem v Sloveniji dala možnost, da se v svojem regionalnem okolju uveljavijo kot spodbujevalci tako mladinskih izmenjav kot tudi evropske prostovoljne službe, začeni z organizacijo aktivnosti za oblikovanje partnerstev, ki so predpogoj za vsako mladinsko izmenjavo ali EVS projekt. Zanimivo je pogledati, kdo so tisti akterji iz Slovenije, ki se v tej akciji pojavljajo kot partner za prijavitelje v tej akciji v drugih državah. Z drugimi besedami, takšni akterji so, vendar še niso

zmogli odločitve za aktivnejše sodelovanje v programu v Sloveniji. Nekaj podobnega govorijo podatki o prijavah akterjev iz Slovenije v velikih projektih, kjer ima svojo edino in zadnjo besedo še vedno Evropska komisija. Tam se akterji iz Slovenije ne pojavljajo niti kot partnerji.

Svoj razvoj je doživela tudi struktura, ki je povezana z izvajanjem programa MLADINA v Sloveniji. V letu 2002 je začel delovati selekcijski odbor, v katerem sedijo predstavniki nacionalnih in lokalnih oblasti ter Mladinskega sveta Slovenije, ki sprejema končne odločitve v zvezi s sprejemom projektov v program MLADINA. Za leto 2004 pa je že napovedana prva seja programskega odbora v Sloveniji, ki naj bi skrbel za sinergijske učinke med nacionalnimi programi na področju mladine ter programom MLADINA.

Napovedi za izvajanje programa MLADINA v naslednjih letih so zelo nevhvaležno opravilo. Na izvajanje bodo v veliki meri vplivala nova finančna pravila, ki bodo lahko postavljala nove ovire ali pa vsaj zahtevale več truda za pridobitev sredstev iz programa MLADINA. Pri tem imamo v mislih zahtevo, da bo prijavitelj dolžan dokazovati svojo finančno sposobnost za izvedbo projekta in to na podlagi svojega poslovanja v preteklem letu. Glede na to, da je velik delež

sedanjih prijaviteljev v programu MLADINA mogoče opisati kot finančno šibke, bi jim uveljavitev takšne zahteve preprečila izvajanje zahtevnejših in finančno obsežnejših projektov.

Na evropski ravni velja omeniti razvoj podpornih struktur za program. Evropska komisija je do sedaj ustanovila osem podpornih struktur poleg osrednje, t.i. tehničnega urada za pomoč Evropski komisiji pri izvajanju centraliziranih delov programa. Enega izmed teh osmih podpornih struktur gostimo tudi v Sloveniji, in sicer regionalno osredotočeno podporno strukturo za sodelovanje z državami v Jugovzhodni Evropi.

Ni še prezgodaj za razmišljanja o novem programu po letu 2006. Zanj je že bila izražena načelna odločitev, da bo in da naj bi bil to samostojen program. Klesanje novega programa se namreč že odvija in v oblikovanje izhodišč so bili na tak ali drugačen način vključeni tudi upravičenci iz Slovenije. Razen splošnih ugotovitev je še prezgodaj, da bi ugotavljali, kaj bo. Tudi ta program bo spodbujal na eni strani skupinske oblike mobilnosti, ki jih danes predvsem poznamo kot mladinske izmenjave, ter omogočal individualno mobilnost, ki jo poznamo kot EVS. Razmišljali smo, da bi sodelovanje s tretjimi državami razširili tudi na sodelovanje z

industrijsko razvitimi državami. Intenzivno razmišljamo tudi o velikih skupnih projektih novega programa z drugimi programi na področju mladine, še posebej na področju sodelovanja s tretjimi državami. Letos naj bi stekel tak projekt med Evropsko komisijo in prostovoljci organizacije Združenih narodov.

Ključno vprašanje je obseg sredstev morebitnega novega programa. Pridružujemo se pomislekom enega izmed udeležencev delavnic z upravičenci, ki jih je v lanskem letu organizirala Evropska komisija. Pomislek je sledeč: seveda so novi prijavitelji dobrodošli. Možnosti, ki jih ponuja program MLADINA, mora biti deležen čim širši krog upravičencev. Vendar ne za ceno tega, da mi – stari prijavitelji – ostane nemo brez možnosti. In za nameček: predsedovanje Evropske skupnosti bo v drugi polovici leta 2006, ko bodo verjetno potekala najbolj občutljiva pogajanja o finančnem obsegu morebitnega novega programa, izvajala Nemčija. Ta pa se zavzema za manjši obseg javnih sredstev na ravni Evropske skupnosti. In kot zanimivost, tudi v drugi polovici leta 1999, ko so iskali kompromis o finančnem obsegu programa MLADINA, je predsedovala Nemčija. Kompromis so dosegli šele na sredini finskega predsedstva v prvi polovici leta 2000.

MLADI & MESTO

Nevenka Gerl,

strokovna sodelavka Centra interesnih dejavnosti Ptuj

Na Ptuj smo se mednarodne mladinske izmenjave prvič lotili poleti 2003. V Centru interesnih dejavnosti smo že jeseni 2002 skupaj z našim mentorjem za likovno področje, akademskim slikarjem Tomažem Plavcem, razmišljali o možnostih izvedbe mednarodnega mladinskega projekta na likovnem področju. Kasneje se je oblikovala še pobuda fotografov, da bi izvedli poletno delavnico na Ptuj. Sedli smo skupaj in zasnovali mednarodno mladinsko izmenjavo na področju vizualnih umetnosti in prostega časa mladih. Dogovorili smo se, da bo nosilec dejavnosti in organizator projekta CID, ki ima zaposlene sodelavce, ki so že samostojno vodili večje projekte, ima pa tudi lastna programska sredstva, ustrezne prostore in potrebno opremo. Kot potencialnega mladinskega voditelja smo Tomaža Plavca poslali na seminar za vodenje mednarodnih mladinskih izmenjav, ki ga je ponudil Movit.

K sodelovanju smo najprej povabili skupine mladih iz Burghausna v Nemčiji in Banske Štavnice na Slovaškem, saj je mesto Ptuj že prej sodelovalo z obema mestoma pri nekaterih projektih na področju kulturne dediščine, varstva okolja, turizma ipd. Iz obeh mest smo zelo hitro dobili pozitiven odgovor in začeli so oblikovati svoje skupine. V Burghausnu smo odkrili zelo dragocenega sodelavca, gospo-da Gerharda Huebnerja, ki nam je s svojimi dolgoletnimi izkušnjami pri organiziranju mednarodnih mladinskih izmenjav na področju fotografije veliko pomagal pri zbiranju nacionalnih ekip. Z njegovo pomočjo smo poslali povabila k sodelovanju na mnoge naslove po Evropi. Odzvali so se Francozi iz Fumela in Avstrijci, ki so bili povezani preko njihove fotografske zveze.

Potem se je začelo zares – korespondenca po elektronski pošti, prevajanje osnutka zamisli v angleščino, pošiljanje skic za razmišljanje o mozaikih ipd. Kot organizatorji smo imeli delo razdeljeno na dve osnovni področ-

ji: delo z mladimi, vključenimi v izmenjavo – slovenskimi in tujimi skupinami – ter razvijanje ideje, koncepta, teme na eni strani in na drugi organizatorsko delo, ki je vsebovalo vse od zbiranja financ do sklepanja zavarovanj, nabave materialov, organizacije prehrane, ogledov znamenitosti, prevozov itd. Za tak pristop smo se odločili preprosto zato, ker nismo imeli druge možnosti – slovenska oziroma domača ptujška skupina je bila razpršena po različnih fakultetah in se je lahko sestajala res samo občasno, tako da za spuščanje v razne organizacijske zadeve ni imela niti priložnosti.

Projekt je imel naslednje cilje:

- omogočiti mladim svobodno izražanje skozi vizualna umetniška izražila,
- pomagati udeležencem, da pridobijo novo znanje na področju fotografije oziroma izdelave mozaika in izkušnje pri skupnem ustvarjanju z vrstniki iz različnih evropskih držav,
- s skupnim ustvarjalnim delom in družabnim življenjem spodbujati boljše razumevanje različnosti in kulturnih vzorcev pripadnikov različnih evropskih narodov,
- omogočiti mladim iz različnih evropskih držav razvijanje skupne ustvarjalne ideje in jo likovno realizirati,
- vključiti mednarodno evropsko dimenzijo v projekt, ki je organiziran na lokalnem nivoju in predstavlja estetsko in sporočilno vrednost v svojem okolju,
- predstaviti udeležencem iz drugih držav Ptuj in okolico z njegovo naravno in kulturno dediščino,
- ustvariti skupinske izdelke v obliki razstave fotografij in mozaika, ki ostane trajno na javni površini v mestu,
- spodbuditi lokalne mladinske strukture k sodelovanju pri pripravi in izvedbi skupnega projekta z evropsko dimenzijo,
- usmeriti pozornost lokalnih javnosti na mlade kot ustvarjalni potencial družbe,
- omogočiti mobilnost mladih.

Projektu smo dali naslov »Mladi & mesto«. Tematski okvir je predstavljala umetnost. Vsebinski koncept smo namenoma pustili odprt, saj so se udeleženci projekta za konkretno tematico ustvarjanja v delavnica dogovorili ob začetku projekta. Naslov »Mladi & mesto« je pomenil možnost izbire katerekoli smeri za delo, od zgolj opazovanja življenja mladih v starem mestu do kritičnega odnosa do aktualnega dogajanja v mestu ali širšem družbenem okolju. Udeleženci projekta so se lahko odločili za ustvarjanje mozaikov na različnih stenah stavb v mestu ali za fotografijo. Izdelava mozaikov je bila skupinska, fotografsko delo pa pretežno individualno, seveda povezano z mnogimi oblikami dela v skupini. Načrtovali

Ptuj, od 26. julija
do 3. avgusta 2003

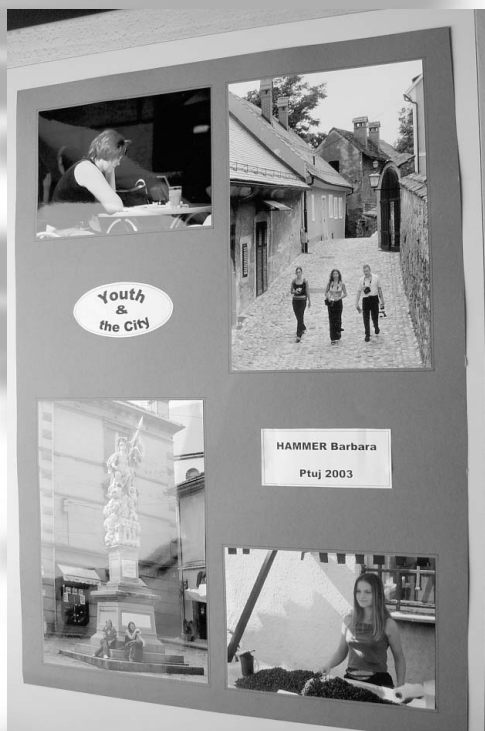

li smo, da bo medsebojno druženje udeležencev prispevalo k izmenjavi različnih znanj in vedenj o zgodovini, kulturi, umetnosti posameznih dežel, medkulturnemu učenju in k intenzivnemu spoznavanju drug drugega.

Potem ko smo dobili pozitiven odgovor Movita glede financiranja projekta, smo lahko načrte zastavili povsem konkretno. Zbrali smo skupino prostovoljcev, ki je pomagala izpeljati izmenjavo, saj mladi, ki so bili vanjo neposredno vključeni, niso mogli opraviti vseh potrebnih del, organizatorji pa smo bili tako ali tako zasedeni z delom »v ozadju«. Poiskali smo tudi ptujškega mentorja fotografskega dela projekta, da je bilo zagotovljeno nemoteno delo, na primer organiziranje razvijanja filmov, izdelava diapozitivov, povečave ipd., kar bi bilo samo z mentorjem iz tujine težko izvedljivo. Mladinski svet Mestne občine Ptuj se je povabilu k sodelovanju odzval in ponudil tudi gostiteljstvo enega večera ter vodenje ogleda mesta za vse udeležence izmenjave.

V tem času smo se ukvarjali tudi z iskanjem sponzorjev in donatorjev ter zbiranjem informacij o najugodnejših ponudnikih storitev. Na Ptuj imamo srečo, da sta mladinski hotel, ki ▶

5 akcij programa Mladina

se je odprl ravno mesec dni pred našo izmenjavo, in mladinski center v isti stavbi. To je omogočilo zelo enostavno komunikacijo v času izmenjave in optimalno izkoriščenost vseh prostorov, pa tudi najnižje možne stroške glede prostorov. V času zaključnih priprav smo dobili obvestilo, da francoske skupine ne bo, ker so nekaterim članom skupine prekrizale načrte druge obveznosti.

Sestanki gostiteljske skupine, organizatorjev in prostovoljcev so se tik pred začetkom projekta zelo zgostili. Sele tik pred zdajci je postalo jasno, da se mladinski svet ne bo vključil v projekt tako, kot je bilo prvotno dogovorjeno, saj ga niso čutili kot svojega, ampak kot »našega«.

Sama izmenjava je potekala brez zapletov. Vse skupine so prispele ob dogovorjenem času in v dovolj veliki zasedbi, čeprav so se zgodile nekatere kadrovske spremembe. Na njej je sodelovalo 28 mladih iz 5 držav, 5 prostovoljcev s Ptuja, 2 mentorja in 4 mladinski voditelji. Celotna ekipa projekta je štela 41 ljudi. Poleg ekip iz Avstrije, Nemčije, Slovenije in Slovaške se je izmenjave udeležil tudi Madžar, ki je za projekt izvedel preko Burghausna, kjer se je prej že udeleževal delavnic na področju fotografije. Zaradi meril financiranja v programu Mladina ga sicer nismo mogli upoštevati kot »strošek«, bil pa je izjemno dober udeleženec izmenjave.

Že vnaprej smo se organizatorji odločili za največjo možno mero fleksibilnosti, saj smo želeli, da poteka vse skupaj čim bolj po meri udeležencev. Zelo uspešni so bili prvi večeri, ko smo se pravzaprav šele spoznavali in ko so vse skupine postregle s svojo hrano, pijačo

in kulturnimi zanimivostmi. Udeležencem je bil zelo zanimiv tudi obisk v vinski kleti in koncert glasbe Astorja Piazzolle na ptujskem gradu. Delo v delavnicah je potekalo dobro, komunikacija ni bila problematična, saj so udeleženci (razen redkih izjem) dobro obvladali angleščino, ki je bila osrednji komunikacijski jezik izmenjave. Za nekatere dogodke smo si zagotovili tudi prevajalko, npr. za uvodni spoznavni večer, za ogled mesta, za obisk nekaterih znamenitosti, za zaključno prireditev. Udeleženci so se seveda sporazumevali tudi v svojih jezikih, Slovenci in Slovaki pa smo nenehno primerjali svoje besede. V drugem delu izmenjave smo ugotovili, da bi lahko zastavili še več programskih aktivnosti, saj je bilo delo v delavnicah končano hitreje, kot smo načrtovali in je ostalo še nekaj prostega časa. Udeleženci so ga izkoristili za kopanje v termah in ogled okolice, ki niso bili v prvotnem načrtu. Zadnji dan izmenjave smo naredili tudi zgoščenko s fotografijami, nastalimi med izmenjavo, z naslovi vseh udeležencev ter s podatki o izmenjavi v slovenščini in angleščini.

Zaključna prireditev je obsegala odkritje mozaikov in odprtje razstave fotografij. Zasnovali smo jo skupno z udeleženci izmenjave, nastopila pa je tudi ptujska plesna skupina Gea, ki se ukvarja s sodobnim umetniškim plesom. Kot gostje so se je udeležili predstavniki občin Banska Štiavnica, Arandelovac in Ptuj, saj je bila načrtovana v okviru praznika Mestne občine Ptuj, prišla pa je tudi skupina mladih iz mladinskega centra iz Burghausna. Vzdušje je tako ob zaključku postalo še boljše in bolj pisano. Stopnjevalo se je na zaključnem pikniku v Halozah, na katerem smo se zahvalili vsem skupinam, mentorjem in udeležencem. Ob tem smo izvedli tudi pisno anketo, ki smo jo kasneje obdelali. Zvečer smo se vsi skupaj udeležili zabave na ptujskih ulicah, ki že vrsto let poteka kot Ptujška noč. Naslednje jutro so se vse nacionalne skupine poslovile.

Približno mesec dni po izmenjavi smo pripravili srečanje vseh domačih udeležencev, organizatorjev, prostovoljcev in mentorjev, na katerem smo predstavili rezultate ankete in naredili analizo projekta. O vrednosti projekta za udeležence in mladinske voditelje lahko najbolje sklepamo na osnovi njihove ocene medkulturnega učenja, ki so ga ocenili v poprečju s 4,3 od možnih 5. Menimo, da je rezultat dober, zanimivo pa je, da so odstopanja precejšnja glede na nacionalno pripadnost – najnižje so medkulturno učenje ocenili Avstrijci, najvišje pa Slovaki. Med slovenskimi udeleženci je bil splošen vtis po izmenjavi zelo dober, nikomur ni bilo žal, da se je udeležil. Pogrešali so ptujske mladinske organizacije, ki bi lahko za udeležence projekta pripravile predstavitev mesta in tudi svojega delovanja. Ugotovili so, da bi lahko še izboljšali večerni program, dodali več športnih aktivnosti. Med posameznimi udeleženci so se vzpostavili stiki, ki so se ohranili tudi po koncu izmenjave. V septembru so ptujski udeleženci izmenjave na lastno pobudo obiskali Bansko Štiavnico,

z mladinskim centrom iz Burghausna pa smo v stikih glede poletne mladinske izmenjave pri njih.

Tudi lokalna skupnost je bila projektu naklonjena. Za projekt je prispevala del programskih sredstev pa tudi informativne materiale in spominska darila za udeležence projekta in mentorje. Predstavniki različnih občinskih institucij so izmenjavo spremljali zelo naklonjeno, še posebej izdelavo mozaikov, ki so nastajali pred očmi javnosti. V vsem času trajanja projekta ni bilo nobenih pripomb, pritožb ali kritik, ki bi se nanašale na izmenjavo in njene udeležence. Predstavniki medijev so se na mestu izmenjave pojavljali ves čas trajanja izmenjave. Odzvali so se tako tiskani mediji kot radijske in televizijske hiše, vendar samo lokalne.

Na koncu lahko rečemo, da je glede na našo izkušnjo poleg skupine mladih z visoko motivacijo za izvedbo mednarodne izmenjave nujno potrebna institucija oziroma povsem formalna organizacija, ki opravi "zopno delo". Pri odgovodi francoske skupine smo ugotovili, da je povezovanje s partnerji iz tujine zelo krhko, saj nima organizator nobenega zagotovila, da so posamezni partnerji zanesljivi. Odpoved enega lahko pri manjših projektih pripelje do odpovedi celotnega projekta, pri čemer je lahko težava v tem, da pride že do nekaterih stroškov pred začetkom izmenjave (tisk informativnih materialov, nabava materialov, stroški prevajanja ipd.). Težava je v tem, da so okviri za organizatorje zelo zavezujoči (število partnerjev, nujnost številčnega ujemanja različnih skupin, število udeležencev izmenjave itd.).

Ugotovili smo, da se pri izmenjavi, kot je bila naša, udeleženci praviloma ne odločajo za javni prevoz, ampak se pripeljejo z osebnimi. To povzroča težave pri vračanju potnih stroškov. Smiselno bi se nam zdelo, da bi lahko vrnilo tudi stroške prevoza z osebnimi vozili, če je to racionalna oblika prevoza.

Slaba izkušnja pri vsej zadevi pa je čakanje na denar. V prihodnje bomo izvedli projekt mladinske izmenjave samo v primeru, če bomo imeli dovolj rezervnih lastnih sredstev za celotno izvedbo, ne glede na evropske vi-re, sicer je tveganje očitno preveliko. Po projektu bi imeli resne težave z opravljanjem svoje osnovne dejavnosti, če ne bi že prej upoštevali možnosti, da pri financiranju lahko pride do zamude, in vnaprej rezervirali lastnih sredstev.

Če naj bi sredstva Evropske komisije resnično spodbujala mlade, stare do 25 let, k mednarodnemu sodelovanju, bi morala biti mnogo bolj dostopna v resničnem življenju, ne le formalno. Kdor želi prijaviti, izpeljati in financirati mednarodni projekt, mora imeti precej znanja, izkušenj in lastnih sredstev. Če bi se projekta lotili mladi Ptujčani, ki so bili udeleženi v izmenjavi, sami, jim ne bi uspelo, čeprav so bili za vsebinski del izmenjave izjemno motivirani. Za poslovno, tehnično, finančno in organizacijsko – logistično področje mora poskrbeti nekdo, ki to obvlada.

Pontes para o futuro – Mostovi za prihodnost

Jerica Novak, Jošt Jeseničnik in Stanislav Lenart

Ali je kaj trden tale most? Kot kamen-kost!

»Ali si že kdaj gradil mostove? Tako za šalo. Velike. Ogromne. Takšne, ki povezujejo bregove, oddaljene več kot dva tisoč kilometrov.«

»Ne seri. Takšnega mostu ne moreš zgraditi!«

»A da ne? Kaj pa če ti povem, da smo ga. To poletje! Brez gradbene dovoljenja in pravih zidarjev.«

Bil je prav lep dan, na začetku poletja. Poletje je čas, ko skavti množično naseljujejo različne skrite kotičke drage nam domovine. Dlje kot je stran od doma, bolj kot je nenavaden, bolj nas tak kraj privlači. Najraje kje globoko v gozdovih. Zadnje čase pa nas vleče tudi na tuje. Pa ti pride tako novica, da organizirajo evropski skavti en fin poletni tabor daleč na Portugalskem. Vi se samo dajte v skupine po osem, potem boste pa videli, kako luštna dežela je Portugalska. Nič! Pa pogledamo nekaj zanimivih slikic s Portugalske, kjer je bil lani en naš voditelj. Ljudje niso nič kaj posebno navdušeni. Niente! Folk, pa kaj je z vami. Deset dni nore zabave z vrstniki iz vse Evrope in to v deželi, ki ste jo lahko sanjali. Nothing at all. Naši skavti niso za akcijo! Ali je to mogoče?

Pa smo počasi razvozlati problem. Za dva nas je preveč za v skupino po osem. In mi se ne bi šli turistov, radi bi akcijo! Jaaa! OK. Pa dajmo. Kaj bi pa delali? Ja šli bi na obisk k Portugalcem! Tako ti je to. Pa razumi, kdor more.

In smo ugotovili, da ne poznamo te dežele, da ne vemo prav veliko o navadah tamkajšnjih ljudi in ne poznamo njihovega kulturnega izročila. Malo se tudi bojimo prilagajanja drugim in tužcev v lastni sredi. Ampak izziv je kljub temu velik.

Pa se je začelo. Najprej z iskanjem gostiteljev. Ja, nekdo nas mora sprejeti v goste. Ni problema, saj je bil Slavko tam in ima stike. Pa smo pisali, malo tudi telefonirali. Se sreča, da imamo internet. Portugalci so bili takoj za akcijo. Lansko leto so bili v Pirenejih, kjer so imeli skupne aktivnosti s skupino iz Španije, ampak Slovenija, fant, to pa je nekaj čisto drugega. Kako daleč že? Dva in pol tisoč kilometrov. Tomaž se je javil, da bo preštudiral pot in možne načine transporta. Jošt, Katarina in Tanja pa bodo razmislili o programu. Kaj bi sploh radi počeli? Ja spoznavali Portugalsko! Zakaj pa misliš, da gremo tako daleč?

In se je začelo, počasi so kapljale informacije. Naredili smo analizo naših potreb ter jih primerjali s tem, kar so sporočili naši bodoči gostitelji. Potem pa je padla kot strela z jasnega ideja: »Kaj pa, če bi se igrali narode?« Svar je postajala vedno bolj zanimiva. Kot da nam to še ni dovolj, so naši gostitelji izdelali propagandni spot o izmenjavi. Mogoče se niso zavedali, da si je mi itak že želimo. Podobe portugalskih vasic, v katerih je čas obstal, so se razširile med nami kot virus kitajske gripe. Če se je mogoče izmenjava kdaj v preteklosti zazdela vprašljiva, je bilo zdaj jasno: »Mi hočemo videti te kraje in spoznati ljudi, ki tam živijo!«

Potem pa pride na enega od sestankov Andreja in pravi: »Moja sošolka si, odkar je slišala, kam gremo, ves čas želi, da bi lahko šla zraven. Sicer ni skavtinja, ampak ...« Ja moj prijatelj tudi. In od Janeza sošolec je tudi zainteresiran. Janja, ki sicer ne more zraven, bi pa kljub temu sodelovala pri pripravi, da se kaj nauči. Mogoče bodo pa Portugalci drugo leto vrnili obisk in bi potem ... Kar nenadoma se je skupina sodelujočih razširila in narasla čez dvajset. Priprave so postajale vse bolj intenzivne in vsaka nova informacija je bila dodaten impulz. Potem pa nekaj dni pred izmenjavo zazvoni telefon: »Tomaž je staknil salmonelo. Menda je zadnjič jedel eno staro majonezo. Včeraj so ga sprejeli v bolnišnico.« Vsem je bilo težko pri srcu. V tistem trenutku smo lahko samo upali na čudežno ozdravitev čez noč. Ni je bilo.

In prišlo je jutro tistega petka, ki nas je v mislih že dolgo časa preganjalo. Kljub zgodnjim jutranjim uram in dežju je na našem zbirališču ob avtobusu vel duh pripravljenosti kreniti novim izzivom nasproti. Poslovili

smo se od vseh, ki so ostali doma. Tudi od Tomaža, ki so ga sicer že odpustili iz bolnišnice, so mu pa močno odsvetovali kakršnokoli potovanja.

Po dveh dneh vožnje smo polni pričakovanj, nekaj pa tudi strahu pred neznanim, le prispeli do našega tabornega prostora, kjer smo naslednjih 7 dni preživeli s skavtinjami in skavti iz Portugalske. Tabor je potekal v majhnem kraju Montalegre v neposredni bližini zaščitenega narodnega parka Paneda - Gerês. V skupnih aktivnostih smo spoznavali razlike v naših kulturah in okusili sicer temperamenten, a vendar počasen način življenja portugalskega naroda. Naši novi prijatelji so nas popeljali skozi narodni park, kjer je nekoč domoval rjavi medved, danes pa srečamo le kraljevega orla in volkove, do značilnih podebelskih vasi (Piões, Tourém), kjer se je čas ustavil že kar nekaj desetletij (če ne stoletij) nazaj. V vaseh smo skupaj z domačini prepeli nekaj nepozabnih trenutkov ob opravljanju njihovih vsakdanjih aktivnosti in posredovanju našega lastnega kulturnega izročila.

Deseti dan našega potovanja smo nadaljevali našo pot proti jugu Portugalske in njenemu glavnemu mestu Lizboni. Spremljali so nas izjemno visoke temperature in požari, ki so ravno v tistih dneh pustošili po deželi, mi pa smo se odpravili odkrivati razlike med še vedno v preteklosti živim severom in proevropsko naravnanim jugom. Cetudi nas je sobivanje dveh različnih narodov zelo zaposlovalo in prinašalo vedno nova presenečenja, smo se, vsaj slovenski udeleženci izmenjave, prepričali v našo pripadnost združenji Evropi. Pred vhomom v univerzo v Coimabri smo namreč srečali slovensko govorečega Španca, ki je bil sedem let predavatelj na univerzi v Ljubljani. Kako majhen je ta svet!

Lizbona nam je ponudila možnosti različnih ogledov in doživetij pravega utripa mesta. Ko smo stopali po razkošnih ulicah z mozaično okrašenim tlakom in se ozirali po umetniško dovršenih stavbah, se je v mislih risala čisto drugačna podoba od one doživete na severu. Preko spoznavanja z vplivi, ki jih je v portugalsko glavno mesto prinesla vključitev v Evropsko unijo, smo si lažje ustvarili predstavo o poti, ki še čaka Slovenijo.

Ma kaj ste se šli samo potujoče raziskovalce? Spoznavanje mladinskega dela v EU in življenja v večnacionalnih skupnostih - kakšen dolgčas. Kje pa je akcija? Ali ste sploh videli morje? Ne, skavtski duh (četudi je bilo med nami kar zajetno število neskavtov) ni zamrl. Neutrudni raziskovalci smo obiskali najbolj zahodno točko Evrope - Rt Roca. Kraj, kjer, kot piše pesnik Camões, »se zemlja konča in morje začne«. De preden pa smo pomočili prste v Atlantski ocean, smo »podlegli pritiskom« in sprejeli izziv v obliki nogometne tekme. Vsa prijaznost gostiteljev je izginila s prvim sodnikovim žvižgom in izkusili smo, kaj pomeni portugalska nogometna šola. Kmalu pa se je naša »reprezentanca« zbrala in Ambroz je zaklenil svoja vrata. Če je razočarala naša »ta prava« reprezentanca, smo Slovenci, ki smo sodelovali pri izmenjavi, uspešno branili čast domovine. Ob polčasu smo z rezultatom 3:2 že upali na zmago. Utrujenost, pripekajoče sonce in tuj teren pa so terjali svoj davek. Malo nepazljivosti in zmaga se je spremenila v poraz 3:4. Kljub temu smo bili oboji zadovoljni in če že ne zmage, smo dobili v dar vsaj portugalsko zastavo s posvetili vseh igralcev.

Ne, ne. Zastava ni bila edini plen, s katerim smo se vrnili domov. Več kot vsi spominki in priložnostna darila nam pomenijo spomini in nova prijateljstva. Veliko novega smo spoznali, naša obzorja so se v teh poletnih dneh razširila, kot se razširi pogled človeku, ki stopi iz majhne sobice na balkon. Spodaj pod nami ceste, samo čez ulico pa druga hiša z drugimi ljudmi. Ali se nikoli ne vprašaš, kdo stanuje v njej? Radovednost je, ampak kako čez ceste? Zgradimo most! Mi bomo kamni, izkušnje skupnega bivanja in naše prijateljstvo, ki je nastalo, pa vezivo, ki nas bo držalo skupaj. Dva tisoč kilometrov. Ni problema. Most bo zdržal. Le čimbolj ga je treba uporabljati. Letos smo se čezenj sprehodili mi. Drugo leto pa zberejo pogum za prečkanje mogoče oni.

EVROPSKA PROSTOVOLJNA SLUŽBA

TOLEDO + TEATRO

Brigita Leban

EVS prostovoljka v projektu »Escuela de Teatro Rojas«, Španija

Vem, da sem lahko bila tam v tujini kdorkoli, a da tudi kdorkoli moraš znati biti, drugače postaneš nihče. Zavedla sem se, kako pomembna je identiteta in jasne misli. V vsaki skupnosti, na delu, s sostanovci, ... je pomembna dinamika in prilagodljivost, spoštovanje drugačnosti, odprtost in tolerantnost. Ampak val te lahko izredno hitro odnese, če se ne znaš predstaviti in jasno pokazati svoja znanja in kvalitete. Hkrati stopaš v neko homogeno skupnost kot tujec in oseba z drugačnimi potrebami, navadami, željami, katerih oni iz svoje perspektive niso navajeni, niti vedno motivirani prepoznati. Taka pozicija je brez prave komunikacije lahko zelo frustrirajoča in neprijetna. Ne glede na to, da sama sebe smatram za komunikativno osebo, je bilo veliko zadržanih situacij, kjer sem se počutila nerazumljeno in nesposobno razumeti.

Svoj projekt sem opravljala v Escuela Teatro Rojas, v Toledu. Gre za majhno, mlado šolo gledališča, kjer v bistvu ni zaposlen nihče in večino dela opravljajo trije ljudje. Na dokaj alternativen način poskušajo preko svojih predstav, projektov učenja, otroških animacij približati Toledčanom gledališče in umetnost nasploh. Glavni vir financiranja in vzdrževanja šole so tečajji (za otroke in za odrasle), mestni in občinski projekti, ki niso bili vedno povezani z gledališčem, in njihovi nastopi na lokalni ravni. Zadnja leta pa se veliko prijavljajo na projekte EU in si preko njih organizirajo predstave, srečanja, znanstva v tujini.

Jaz sem bila od samega začetka dobro sprejeta in mislim, da so me skozi ves projekt korektno tretirali. Ob prihodu sem imela pripravljeno stanovanje in zasnovano idejo o delu.

Po drugi strani mi je bila v veliko veselje ponujena možnost obiskovanja gledališkega tečaja, ki je zajemal improvizacijo, izdelovanje

Danes, ko zapisujem te vrstice, se mi kot nejasne slike, pobegli spomini pojavljajo tisti trenutki dneva, občutki strahu, ponosa, tesnobe in zmagoslavja, dogodki veselja, osamljenosti, drugačnosti, hrepenenja, ki sem jih kot prostovoljka, tujka, mladenka doživljala v Toledu, v Španiji. Pred odhodom sem veliko razmišljala o delu, ki bi ga naj tam opravljala. Danes pa si predvsem poskušam izkristalizirati idejo, kaj mi je pomenilo bivanje v drugi kulturi, s tistimi ljudmi, v tistem prostoru, ... skoraj eno leto.

gledaliških mask, glasu, gibanja, glasbe. Prve tedne sem ogromno časa posvetila pripravi na otroški tečaj, ki sem ga enkrat tedensko vodila skupaj s še enim članom ETR-a. Ker naj bi v januarju začela po šolah pripovedovati zgodbe za otroke, sem se takrat pripravljala tudi na to delo; se učila tekstov in zbirala material za predstave.

V januarju sem začela s tečajem jezika. Ker sem imela osnove že osvojene in sem se tudi sicer v prostem času učila sama, sem izkoristila možnost in se vpisala še na predavanja španske literature, ekonomije in politike ter umetnosti.

Na februarjem festivalu Toledo + Teatro sem sodelovala kot učenka šole in sem skupaj z ostalimi pripravila uvodne predstave in performan- ce. Hkrati sem pomagala pri organizaciji in ostalih pripravah, od promocijskega materiala, do urejanja prostorov, prodaje kart, spremljanje poročanja medijev ... Na tem festivalu sem

lahko uporabila znanja, prinesena od doma in si pridobila veliko novih izkušenj.

Po končanem festivalu smo se z otroki začeli pripravljati na končno predstavo. Tako da sva s Jorgetom izdelovala material, scenografijo, urejala glasbo, ...

Prav tako pa sem se tudi z ostalimi učenkami začela pripravljati na zaključno predstavo. Začeli so tudi z organizacijo julijske mednarodne izmenjave »Festival pouličnega gledališča« in pa jesenskega odhoda v Neapelj.

Na začetku poletja smo po končani šoli imeli otroški cirkus in zaključno predstavo z odraslimi. Prva je bila zame preizkušnja potrpljenja in mirnih živcev, druga pa izziv nastopanja in velik jezikovni zalogaj. Tri strani teksta se namreč nisem naučila kar čez noč. Obe predstavi pa sta pomenili veliko kreativnega izražanja in ogromno novih znanj.

Julija je prišlo v Toledo pet gledališč. Dve italijanski, Bolgari, Poljaki, Slovenci. Vsaka skupina je pripravila predstavo in v popoldanskem času pripravila tečaje teatra, prikaz načina njihovega učenja in dela. Takrat sem bila v Toledu že zelo doma in sem suvereno sodelovala pri organizaciji in vodenju. Koristno sem izrabila znanje španščine, italijanščine in angleščine in vseh ostalih vedenj, ki sem si jih v tem času pridobila.

Sodelovanje na tem festivalu je bil lep začetek konca mojega projekta. Jasne so mi postale spremembe, ki mi jih je prineslo bivanje in delo v ETR, v Toledu. Počutila sem se kot njihov enakovreden del. Žela sem sadove celega leta in vem, da sem suvereno opravljala zadolžitve, ki jih ob prihodu verjetno ne bi mogla izvesti.

Vsak prišlek si mora ob prihodu v novo skupnost priboriti svoje mesto. Ni vedno lahko. Od ponujenega do pravega zaupanja je velik korak in veliko dela. Ko so me povabili k sodelo-

vanju na Festivalu pouličnega teatra in k odhodu v Italijo, sem se videla kot del njih. Ker na začetku nisem imela veliko gledališkega znanja, sem se počutila nekoristno in nepotrebno. Kot sem že omenila, mi je bila preko celega leta ponujena možnost učenja, tako da je bil zaključni festival in odhod v Italijo zame dajanje in prikaz osvojenega, pridobljenega.

V avgustu smo odšli v Italijo, kjer smo skupaj z domačo skupino pripravili predstavo in s tem projektom sem zaključila svojo prostovoljno službo.

Vsekakor sem zelo spremenila predstavo o Špancih. Nikakor se nisem vrnila z idejo o njihovi neizmerni odprtosti in temperamentnosti. Kot vsi veliki narodi so samozadostni in brez zanimanja za dogajanja po ostalem planetu. Toleda je tradicionalno zelo konzervativen. Moja miselnost se je v veliki meri spopadla s konzervativno katoliškostjo, ki sem jo srečala na vsakem koraku. In je bila tudi vzrok konflikta, ki sem ga takoj ob prihodu imela s stanovalkami. Kar nekaj časa sem potrebovala, da sem se zavedla, da v Španiji črno ni tako črno, kot je črno v Sloveniji, ampak da ima španska črna vse barve sveta. Ideja absoluta je precej bolj relativna, kot je relativna v Sloveniji.

Aglede Spancev bi res lahko napisala ogromno. V tem letu sem prešla tiste stereotipe o biki, flamenku, sangriji in paelli, nikakor pa te družbe še ne poznam dovolj, da bi jo lahko korektno ocenjevala in presojala.

Vem, da sem se spremenila in se marsičesa verjetno tudi še niti ne zavedam. V tistem času in v tistem prostoru sem našla del sebe, ki ga prej nisem poznala in mi je všeč. Poglobila sem zaljubljenost v španski jezik, v te zvoke in melodijo. Zelo dobro sem se počutila v gledališču in tudi na odru. Veliko sem se naučila o sebi v tistih dolgih urah osamljenosti in tesnobe. Zmogla sem biti samostojna in neodvisna. Vem, da sem se domov vrnila z veliko pozitivne energije in najbolj zanimivim letom svojega življenja. Do sedaj, seveda!

Evropska prostovoljna služba (EVS) v Radovljici

Mateja Rozman Amon

Ljudska univerza Radovljica, PUM projekt

Program PUM, ki poteka v okviru Ljudske univerze Radovljica, je namenjen mladim od 15-25 leta, ki so opustili redno šolanje. Na PUM-u dobijo pomoč in podporo za doseganje svojih ciljev. Ljudska univerza Radovljica se je lani vključila v Evropsko prostovoljno službo (ena od akcij programa Mladina), kar pomeni, da je postala gostiteljska organizacija. Tako lahko sprejememo prostovoljce iz držav Evropske unije in pošiljamo naše mladostnike na prostovoljno delo v te države. Program je namenjen mladim z manj priložnostmi. Trenutno potekata dva projekta, eden pa je v pripravi.

Odločitev za EVS projekt je padla na izobraževanju Puzzeled training na Poljskem novembra 2002. Tam sem srečala Hansa Rutjesa, umetniškega direktorja cirkusa na Nizozemskem. Na delavnici je Hans celi skupini predstavil fanta, ki se mu je zdel pripravljen za odhod na EVS. Meni se je zdelo, da bi bil primeren za delo v programu PUM, zato sva se dogovorila, da bova poskusila skupaj izpeljati projekt. Sledili so dogovori, izpolnjevanje prijavnic, urejanje bivanja in prehrane. Stroški prevoza, vize, bivanja in prehrane se krijejo iz programa EVS, prostovoljec pa mesečno prejema tudi štipendijo iz istega naslova.

Tako je oktobra lani k nam pripotoval Johnny Strik, devetnajstletni fant, ki bo ostal na prostovoljnem delu osem mesecev. Preden je prišel k nam, je zaključil srednjo šolo in pred študijem se je odločil, da poskusi nekaj povsem drugega, si nabere novih izkušenj in znanj. Poleg šole je kot prostovoljec delal v organizaciji Stichting circus Tijdsgeest. To je potujoči cirkus, ki je hkrati tudi neke vrste mladinska organizacija, ki sprejema mlade z ulice. V cirkusu se lahko naučijo cirkuških spretnosti, delajo predstave, potujejo po Nizozemskem

in po Evropi, si naberejo izkušnje in nekaj za službo.

Johnny vsak dan prihaja v program PUM, kjer sodeluje pri delavnicah, interesnih dejavnostih, pri projektih in pisarniškem delu. Mlade uči igrati diablo in žonglirati. Pomaga jim pri učenju nemščine in angleščine, se z njimi družijo in pogovarja. To je zelo koristno za pumovce, ker tako vsakodnevno uporabljajo angleški jezik.

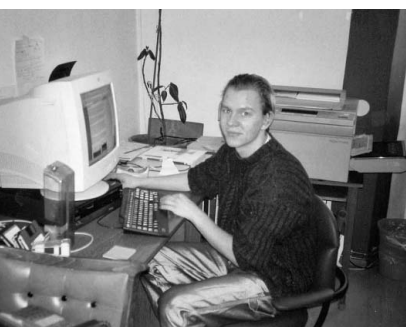
Uči se tudi slovenskega jezika, vendar je to zanj kar težka naloga. Spoznava se s slovensko kulturo in vsakdanjim življenjem, ki se mu zdita precej drugačna. Meni, da so ljudje tukaj prijaznejši, da lahko lažje naveže stike, spozna prijatelje. Preseneča ga, da družine živijo skupaj v eni hiši, ker so na Nizozemskem mladi bolj samostojni in živijo sami. Razlog so boljše socialne storitve, zato mladi lažje dobijo stanovanje in denarno pomoč. Tudi službo je lahko dobiti.

Po drugi strani se je Johnny soočil tudi s predsodki. Vsak, ki je slišal od kod prihaja, je predvideval, da kadi travo. Njegov odgovor, da je še nikdar ni poskusil, se je vsem po vrsti zdel neverjeten. Pri najemanju stanovanja smo imeli kar nekaj težav, saj so bili najemodajalci podobnega mnenja in nekateri nam niso zaupali niti kot izobraževalni organizaciji, ki zanj jamči.

EVS projekt se je v praksi izkazal za zelo obsežen in nenavaden projekt, saj se delo ne zaključijo ob pol treh, ampak je potrebno organizirati tudi prosti čas, športne in družabne aktivnosti, pomagati pri navezovanju stikov, pomagati prostovoljcu vključiti se v lokalno okolje. Veliko je tudi papirnega dela s prijavnica, poročili, računi in davki.

Po drugi strani pa je ta izkušnja zelo bogata, tako za pumovce kot za mentorsko skupino in prostovoljce. V skupino vnaša svojo kulturo, navade in drugačne načine komunikacije. Je njihov vrstnik, pa vendar je njegova situacija drugačna. Johnny namreč dela trdne korake proti samostojnosti, tukaj živi in skrbi zase sam, redno prihaja na delo, upravlja z mesečno žepnino. To pa je dobra priprava na samostojno življenje po vrnitvi domov v Enschede na Nizozemsko. S pumovci lahko deli podobnosti in razlike v življenju mladih tukaj in v njegovi domovini.

Postal je tudi član mentorske skupine, z nami deli opažanja, razmišljanja o delu in nas delno tudi razbremenjuje, vodi svojo interesno dejavnost - učenje cirkuških spretnosti, po- ▶

maga z učno pomočjo, se pogovarja in družijo z mladimi. Za mentorice je to zanimiva izkušnja, saj smo se srečevale z najrazličnejšimi problemi, na katere sprva sploh nismo pomislile (urejanje bivanja, pogodb, drugih dokumentov, praktičnih stvari, kot so pranje perila, nakup v trgovini, nakup avtobusne vozovnice, spoznavanje lokalnega okolja i.p.). Hkrati je to priložnost za učenje, ustvarjalno delo, iskanje rešitev za izpeljavo nepredvidljivih situacij.

Drugi projekt, ki je v polnem teku, pa je pošiljanje pumovca v tujino. Na odhod v Nemčijo se pripravlja Goran Krajišnik, ki obiskuje program PUM leto dni in je v tem času končal trgovsko šolo. Odhaja v Lubeck, na sever Nemčije, blizu Hamburga. Naslov projekta je Sailing and shipbuilding for your personal development. (Jadranje in gradnja ladij za osebni razvoj). Delal bo pri izgradnji in popravilih čolnov in ladij. Sicer pa se mladinska organizacija Alte Schule ukvarja z mladinskimi, izobraževalnimi in socialnimi projekti za otroke in mladostnike. Teme aktivnosti so okolje, gozd, novi mediji in preživljanje kvalitetnega prostega časa mladih. Za te dejavnosti imajo na voljo več hiš, 14-metrsko vikinško ladjo in kanuje. Goran se je lani poleti udeležil desetdnevnega tabora v Nemčiji, sedaj pa se že več mesecev pripravlja na odhod na šestmesečno prostovoljno delo. Uči se nemškega jezika, uredil si je vizo in zdravstveno zavarovanje. V šestih mesecih, ki jih bo preživel v Lubecku, se bo imel

priložnost naučiti samostojnega življenja, skrbeti zase in si nenazadnje pridobil delovne izkušnje, ki mu bodo lahko pomagale pri iskanju službe doma. Mogoče pa se bo zaljubil in ga ne bo več nazaj. Vse je mogoče.

Tudi pri tem projektu smo se spopadli s prijavicami, financami in ostalo pripravo projekta, tako da smo pridobili izkušnje tudi s pošiljanjem mladostnika. Ko bo Goran odšel, bo naša naloga vzdrževati stik z njim, reševati morebitne težave in spremljati projekt v celoti. Predviden je tudi tridnevni obisk za mentorja, da si ogleda delovno mesto, kako je urejeno bivanje, prehrana, prevoz in druge praktične stvari, da se pogovori z mentorjem v Nemčiji o prostovoljcu in njegovem bodočem delu.

Prostovoljec iz druge države ni samo delovna pomoč, ampak predstavlja tudi priložnost, da ljudje spoznajo drugo življenjsko okolje, drugačne delovne izkušnje, kulturo, jezik in navade. Kljub temu da so ti projekti obsežni in mogoče izgledajo na začetku neizvedljivi, to preprosto ni res. Mogoče jih je izpeljati, samo lotiti se moraš in izpeljati stvari drugo za drugo, saj je to vznemirljiva, ustvarjalna in poučna pustolovščina. Komunikacija s tujimi partnerji je predvsem po zaslugi interneta hitra in preprosta, tako da sodelovanje poteka na podoben način kot doma.

Vsekakor je Evropska prostovoljna služba delček povezovanja z državami Evropske unije in obratno. Mladim z manj priložnostmi ponuja veliko, saj lahko bivajo in delajo na drugem koncu Evrope in si tako razširijo obzorje na način, ki bi jim bil sicer nedostopen.

Veliko izkušenj v eni akciji

Program

Tadej Pugelj

Strokovni sodelavec za področje programa za mlade, vzgoje in izobraževanja odraslih pri Zvezi tabornikov Slovenije

Nameni akcije Evropske prostovoljne službe so zasnovani na treh osnovnih izhodiščih:

- zagotavljanje neformalne izkušnje medkulturnega učenja za mlade, s tem pa spodbujajo njihove družbene integracije in aktivno udeležbo, zvišujejo njihovo zaposljivost in omogočajo, da pokažejo svojo solidarnost z drugimi ljudmi;
- podpiranje razvoja lokalnih skupnosti;
- spodbujanje oblikovanja novih partnerstev in sodelovanja, izmenjave izkušenj in dobrih praks med sodelujočimi partnerji.

To in še veliko drugih informacij lahko najdete na spletni strani nacionalne agencije Mladina o Evropski prostovoljni službi (mladina.movit.si). Seveda pa mlad človek ali mladinske organizacije kot sodelujoči partnerji potrebujejo še veliko več; informacij, motivov in predvsem praktičnih izkušenj.

On, raziskovalec!

Od nekdaj je rad spoznaval tuje dežele. Že misel na potovanje mu je pognala adrenalin po žilah. Poseben užitek zanj je bilo, če je lahko potoval sam. Tako se je lahko posvetil odkrivanju neznanega. Bolj kot raziskovanje zgodovine in arhitekture ga je zanimalo druženje s tujci, pravzaprav z neznanci. Njegov cilj je bilo spoznavanje ljudi. Verjel je v bogastvo njihovega znanja, izkušenj in razmišljanja. In to je želel spoznati in z njimi deliti.

Z nekaterimi so bila druženja samo bežna, igra oguljenih fraz kot: »Kje pa je glavna avtobusna postaja?« Z drugimi je potoval delček poti, se zapletel v prijeten klepet, izmenjal e-naslov, obljubil, da se oglasi in se na koncu izgubil v nadaljevanju svoje poti. Nekateri izmed njih pa so postali pomemben del njegovega življenja. Z njimi je ustvarjal, gradil načrte za prihodnost.

Ko je spoznaval druge, je spoznaval sebe. Spoznaval je svoje potenciale, oblikoval svoj odnos do sveta, razvijal svoj vrednostni sistem. Domov se je vračal bogatejši. In vsakokrat, ko je prišel v svoje mesto, je opazil, da je tudi domače okolje pravo bogastvo, da je bogastvo tudi lastna kultura, dežela; in seveda, da so pravi zaklad tudi ljudje.

Tujci, pa vendar samo neznanci iz sosednje ulice.

Ona, aktivistka!

Vedno pripravljena za sodelovanje, za pravo akcijo. Kjer se je kaj dogajalo, je bila zraven. Pa naj je bilo to vključevanje mladih v družbo, boj proti različnim fobijam, promocija razumevanja kulturne raznolikosti in vrednot, diskriminacija ali enakopravnost med spoloma. Uživala je med ljudmi, ki so bili tako kot ona predani ideji in želji po medsebojnem druženju.

Delovanje je zanj predstavljal priložnost za učenje; ne tisto iz knjig in za izpite, ampak tisto pravo, za boljše kvaliteto življenja. Za spoštovanje drugačnosti, razumevanja različnih običajev in navad, za učenje jezika in kulture, spoznavanje drugačnega stila življenja.

Skozi aktivnosti je oblikovala tudi svoj odnos do dela; vztrajnost, vzajemno podporo in sodelovanje z drugimi, veselje ob doseženih rezultatih in analizo napak kot priložnost, da se iz njih nekaj nauči.

Mladina –

Evropska prostovoljna služba pri Zvezi tabornikov Slovenije

“Evropska unija podpira možnosti neformalnega izobraževanja mladih ob sodelovanju v čezmejnem prostovoljnem delu, ki neposredno in aktivno vključuje mlade v aktivnostih, ki so oblikovane tako, da zadovoljujejo potrebe skupnosti na številnih področjih.”

Izkušnje (ki govorijo same po sebi)

Kot mladostnik sem bil tudi sam po naravi tak kot Ona ali On – ravno pravšnji, da bi mi Evropsko prostovoljstvo predstavljalo izziv. Kot strokovni sodelavec, zaposlen pri Zvezi tabornikov Slovenije, sem že prekoračil magično mejo 25 let (vse ostalo še vedno drži) in se EVS-a ne morem več udeležiti. In ravno ta želja je bila motiv, da sem zavestno pričel vzpodbujati mlade, da v programu sodelujejo.

Glavni argument, poleg seveda jasno oblikovanih izhodišč Evropske komisije, je bilo predvsem dejstvo, da gre za organizirano in “varno” izkušnjo mladih v drugačnem kulturnem okolju. S tem mlad človek dobi priložnost za osebnostno rast; poleg medkulturnega učenja, aktivne udeležbe, zaposljivosti in solidarnosti gre predvsem za željo in odločitev o osamosvojitvi in prevzemanje odgovornosti za posledice takega ravnanja. Ta

ko priložnost mlad človek v današnjem nemirnem svetu težko dobi.

Prva izkušnja, za gostiteljstvo je potrebno imeti čas

In tako sem po domače povedano, splaval. Najprej sem razmišljal o tem, da bi prostovoljca povabili v našo organizacijo (gostiteljska organizacija). Projekt je bil prijavljen in začele so deževati prve prošnje prostovoljcev. Sledila je izkušnja številka 1; gostiteljstvo terja dobro pripravljen obseg dela in nalog ter veliko mero časa, ki ga mora imeti vsaj mentor (in po možnosti še nekdo, pomočnik). Ker tega časa preprosto nisem imel, sem se tej ideji odpovedal in začel z drugega konca – pri iskanju prostovoljca.

Druga izkušnja; pri motivaciji šteje samo osebni kontakt

Tudi tu ne manjka dela, saj je potrebno prave informacije spraviti do pravih ljudi. To pa je le del posla, saj je potrebno hipotetične udeležence tudi motivirati. To pa je brez pristnega stika nemogoče (sodobni e-mediji so samo za prenos informacij), zato je sledila izkušnja številka 2; pri motivaciji šteje samo osebni kontakt. Na podlagi tega mladi pridobijo dovolj zaupanja, da se premaknejo. Poleg zaupanja dobijo seveda še dozo vzpodbud in zvenceh besed o osebni rasti. V času odločanja je potrebno priliti še kanček olja na ogenj, delček pa seveda odtehta tudi dežela, naračava dela in organizacija.

Tretja izkušnja; vsaka nova prijava je drugačna od prejšnje

Po “obdelavi” je projekt zrel za prijavo. Postopek prijave je preprost, gre za tri partnerje, nekaj birokracije in prošnjo za sprejem projekta. Tu zopet štejejo izkušnje, ki jih pridobiš s kilometri. Zelo koristno je enkrat sodelovati na delavnici izpolnjevanja, saj ti le ta ponuja standardne odgovore na prazna polja v prijavnici. Sledi izkušnja številka 3; vsaka nova prijava je drugačna od prejšnje. S tem ne mislim samo na spremenjene podatke o osebi in partnerskih organizacijah, pač pa na izračun stroškov, kjer je treba biti zelo pazljiv. Kajti, kar ni upoštevano ob potrditvi projekta, ne more biti predmet obračuna stroškov. Predhodne informacije pa zaradi specifičnosti primera ne moreš dobiti v naprej – štejejo samo izkušnje.

Četrta izkušnja; za dobro pripravo prostovoljca potrebujete čas

Ko je projekt potrjen, nastopi pripravljeno obdobje. Če je to prekratko, potem s temeljito pripravo ni nič (zanjo naj bi bilo na razpolago vsaj nekaj mesecev). Težko je namreč najti dobre in cenovno sprejemljive tečaje jezika ter druge tečaje, ki bodo prostovoljcu koristili pri prostovoljnem služenju v tujini. Torej izkušnja številka 4; za dobro pripravo potrebujete čas.

Sledi odhod na izvajanje projekta in to je obdobje “počitka”. Počitek pa je omejen na morebitno reševanje problemov. V tem primeru je potrebno uporabiti vso možno domišljijo, da preko daljinskih rok pomagamo prostovoljcu ali gostiteljski organizaciji rešiti nastalo situacijo. Pri tem ni odveč nasvet, da je nacionalna organizacija vedno pripravljena priskočiti na pomoč.

Andrej, prostovoljec v Luxembourg

V času projekta mi je gostiteljska organizacija zagotovila stanovanje in prehrano, poleg tega pa sem dobival tudi žepnino. Koristno je bilo sodelovanje z luksemburško nacionalno agencijo programa Mladina, preko katerih sem prihajal v stik z drugimi prostovoljci. Poleg dela sem imel številne priložnosti, da sem si ustvaril okolje (krog znancev in prijateljev), v katerem sem preživel svoj prosti čas. Sodeloval sem tudi z drugimi mladinskimi organizacijami.

Pogrešal sem boljše sodelovanje z mentorjem. Delovne naloge bi bile lahko bolj definirane in bolj pestre; s tem bi pridobil tudi bolj kvalitetno “delovno” izkušnjo.

Maja, prostovoljka v Lisboni na Portugalskem

Moj odhod se je zapletel že pri pridobivanju delovne vize. “Na črno” sem namreč zaradi dolgotrajnih birokratskih postopkov na Portugalskem bivala skoraj ves čas projekta (nekaj časa celo brez potnega lista, ki je bil varno zaklenjen v predalu uradnika na diplomatskem predstavništvu, veleposlanik pa je med tem časom počitnikoval). Tudi z nastanitvijo in organizirano prehrano nisem imela sreče (naslednjič bom to preverila še pred prihodom). Pogrešala sem tudi aktivno podporo portugalske nacionalne agencije, ki pa je ni sem bila deležna (še sreča, da so mi ob strani stali slovenski predstavniki in pa pošiljajoča organizacija).

5 akcij programa Mladina

Ob moji iznajdljivosti in "konjskih" živcih sem se v času projekta vseeno dobro počutila in pridobila pomembne izkušnje za življenje.

Peta izkušnja; pedantnost se na koncu obrestuje

Ob prihodu prostovoljca nazaj domov je čas za vrednotenje in pisanje poročila. Ob vrednotenju je pomembno, da vse pripombe, tako pri pripravi, kakor tudi v času izvajanja projekta, upoštevamo kot izkušnje pri nadaljnjem delu. Pisanje poročila je tudi čas, ko ugotavljamo, kako skrbni smo bili pri zbiranju potrdil o stroških in koliko dela smo kot koordinatorji vložili v projekt. Izkušnja številka 5; pedantnost se na koncu obrestuje. Ta ob siceršnjem poročanju niti ni tako pomembna, je pa pomembna ob morebitnem pregledu, kadar »Evropa« želi vedeti, kam je šel vsak evro podpore. Torej bolj redna preventiva, kot boleča kurativa.

Konec dober, vse dobro

Prostovoljci so na koncu po pozabljenih zapletih in težavah zadovoljni in že razmišljajo o Vlošku za prihodnost, o denarju, ki ga bodo investirali v projekt, s katerim bodo svoje izkušnje vgradili v napredek mladih v lokalnem okolju. Kaj pa pošiljajoča ali gostujoča mladinska organizacija? Na prvi pogled gre samo za obilico administrativnega dela, ki kot končni rezultat (fascikel) za pet let zasede police arhiva. Tudi finančno to ni projekt, od katerega bi obogateli; prav nasprotno, program predvideva tudi vložek organizacije, kar ponavadi predstavlja ravno administrativni del. Zato je vprašanje, zakaj sploh sodelovati v programu, toliko bolj na mestu.

Pričakujete odgovor? Verjetno univerzalen odgovor sploh ne obstaja, lahko pa vam zaupam svojega. Bogastvo je v ljudeh (tako trdi tudi On). Dober razlog so partnerji, s katerimi navezujemo tesnejše stike in preko katerih lahko spoznavam mladinsko realnost drugih evropskih držav. Odgovor so zadovoljni mladostniki, ki znanje in izkušnje po povratku odgovorno vlagajo v razvoj organizacije in mladinskega dela. In nenazadnje je motiv tudi dober občutek, da sem prispeval majhen kamenček v mozaiku napredka mladih, lokalne skupnosti in družbe kot celote.

Sandra Kežman

EVS prostovoljka v projektu Brugge 2002, Belgija. Vodja projekta »Produkcija mladih« kot lasten projekt akcije Vložek v prihodnost

Moj EVS od A do Ž

Sicer je minilo že kar nekaj časa, odkar sem nazaj doma. Doma v Sloveniji, kamor sem se vrnila po enoletnem opravljanju prostovoljne službe (EVS) programa MLADINA v Belgiji.

Za projekt sem izvedela v Mladinskem centru Brežice in nisem predolgo odlašala s svojo končno odločitvijo, da grem. In res. Prijavila sem se in po nekem času dobila odgovor, da sem izbrana. Tako so se začele priprave na moje novo doživetje. Najprej ukvarjanje s papirologijo. Viza, za katero sem mislila, da bom imela največ težav, je na koncu izpadla za enega najmanjših problemov. Na ambasadi niso komplicirali. Bili so navdušeni nad tem, da grem opravljati EVS v Brugge, ki je bil tisto leto evropska kulturna prestolnica.

Dva tedna pred odhodom še poslovnili žur s prijatelji in 19. 11. 2001 kar nekaj solz pred poletom iz Zagreba proti Bruslju. Vendar, ..., tako sem se odločila in že takoj po pristanku v Bruslju sem bila boljše volje.

V Lockeren, kjer smo imeli »on arrival training«, sem prišla zadnja. Ostalih 19 prostovoljcev, ki so bili namenjeni v Brugge, so prišli dan prej. Bilo mi je nerodno, ... nisem jih še poznala. Sicer ne tako dobrodošel sprejem fantov, ki sta vodila »on arrival training«, me je malce spravil iz tira. »Kaj tu sploh počnem?«, sem se vprašala. Vendar so me »moji« iz Brugge takoj vzeli za »svoje« in mi pomagali prebroditi tisti najtežji trenutek, ko se zaveš, da si tu in da ne moreš več nazaj. Po spoznavnem tednu smo se zelo dobro ujele in se končno pomaknili proti Bruggu. Živeli smo v veliki hiši, z ogromno kuhinjo, jedilnico in še večjo »party room« s šankom, DJ pultom in na stropu »disco kuglo«. Hiša je bila res super, vendar je imela eno majhno »pomanjkljivost«. Dva večja oddelka organizacije Brugge 2002 – evropska kulturna prestolnica sta imela pisarne v pritličju hiše. Torej skorajda nič zasebnosti, saj so delali tudi med vikendi.

Bili smo res dobra ekipa. Živeli smo sami. No ja, imeli smo Jana, ki je bil naš hišnik in skrbnik. Nekaj čez petdeset let star stric, ki nas je zabaval dan in noč. Skupaj smo se res dobro imeli. Toliko, kolikor smo prežurali v Belgiji, ne vem, če smo kdaj prej. Sploh ne vem, kaj naj glede tega napišem, ker vsakič, ko se spomnim naših žurk, ostajam brez besed. Vem samo, da se je lastnik night shopa, ki je bil v ulici zraven naše, tisto leto zelo opomogel in da je bil on tudi eden bolj žalostnih ljudi, ko smo odhajali. Že podatek, da ima Belgija preko 500 vrst piva, pove veliko.

Glede službe. Razdelili smo se

v pet oddelkov. Jaz sem se odločila za »general direction«. Med drugimi tudi za to, ker so ostala mesta nekako že bila zasedena. Izbira ni bila slaba, saj se mi je, moram reči, odlično godilo.

Ker so direktorji pač pravi direktorji, si je direktor Brugge 2002 omislil svojega voznika. In moja omemba, da rada vozim avto, jim je bila dovolj. Tako sem postala »šofer« direktorja Huga De Grefa. Zelo prijeten možakar, ki se

je navduševal nad dobrimi avti in jih v letu 2002 kar nekaj tudi zamenjal. Končna skupna št. njegovih avtov v enem letu je bila 8. Med drugim tudi Jaguar, ki se je od vseh obdržal najdlje. Z njim sem prepotovala vso Belgijo, Nizozemsko, od Amsterdam, preko Rotterdama do Den Hage. Pa še čez mejo s Francijo do Lilla. Ker je Hugo potreboval večkrat asistentko, sem ga redno spremljala na različnih sestankih. Tako sem spoznala ogromno pomembnih in manj pomembnih ljudi na kulturnem in političnem področju. To delo sem opravljala sedem, osem mesecev. Po uradni otvoritvi festivala Brugge 2002, 20. 02. 2002 je Hugo vse več ostajal v Bruggu. Tako nisem, kot šoferka, imela kaj za početi. Zato so me pošiljali z raznoraznimi pošilkami in paketi po Belgiji. Na koncu je prišla celotna zadeva tako daleč, da mi je ena od zaposlenih celo rekla, da je moje razvažanje paketov cenejše, kot pa če jih pošiljajo po hitri pošti. Taktat mi je bilo dovolj in sem zamenjala oddelek.

»Production departament« se je v tistem času ukvarjal s programom za mlade. Na vrsti sta bila dva velika dogodka. Kunstbende in Kaapstad, kulturno tekmovanje mladih ustvarjalcev. Prvi je bil na nacionalni ravni, drugi pa na mednarodni. Na Kaapstad so prišli mladi umetniki iz 14-ih držav in se deset dni učili, ustvarjali in se zabavali v različnih delavnicah. Prav gotovo zelo velika izkušnja zame, saj sta bila oba dogodka naporna. Po Kaapstadu je sledil enotedenski počitek in skupno jadranje v Frizlandiji na Nizozemskem. Super, fenomenalno.

Preostala sta nam še dva meseca do konca. Vrnila sem se nazaj v »general departament« in »odpeljala« še nekaj voženj, potem pa sem se ukvarjala z zbiranjem vsega promocijskega mate-

5 akcij programa Mladina

riala in na koncu naredila mapo za arhiv.

Potem pa, ... zadnja dva tedna nekakšnega mučenja samih sebe. Čakanje na odhod in končno slovo. Dnevi so se vlekli kot megla. Nismo več vedeli, kaj naj sami s sabo.

Zadnji vikend. Zadnji žur z veliko solz in objemi, ampak tudi veliko smeha, plesa, zabave, ...

Let domov in na nek način olajšanje, saj so bili zadnji dnevi v Belgiji psihično res naporni. Doma se ni spremenilo nič. Vse je ostalo tako, kot je bilo takrat, ko sem odhajala v Belgijo. Zame je bil to šok. Pričakovala sem veliko več, kot pa se je dejansko zgodilo. Kakšne tri mesece sem potrebovala, da sem se sprijaznila s situacijo, v kakršni sem bila. Moje ga projekta v Belgiji je konec in sedaj bo treba narediti korak dalje.

Future capital oziroma Vložek v prihodnost kot možnost nekakšnega nadaljevanja projekta oziroma izkušenj EVS-a. Najprej razmišljaš, razmišljaš in razmišljaš, dokler se ti ne porodi kakšna ideja. Potem poiščeš podporno organizacijo, jim poveš svoj predlog in že pišeš prijavo, ki jo ob določenem roku oddaš nacionalni agenciji (ni nujno, da je iz tvoje države). In potem čakaš na odgovor. In ko ga dobiš in če je seveda pozitiven, lahko začneš svojo idejo uresničevati. Sredstva zagotovljena.

Tako nekako je bilo tudi z mano.

Zadeva se je začela s tem, da

sem že sama sebi šla pošteno na živce s svojim brezdeljem. Ker je bilo do naslednjega šolskega leta še skoraj celo leto, sem pač nekaj morala narediti.

O Vložku v prihodnost smo se veliko pogovarjali že v Belgiji. O tem, kaj in kako, sem torej že bila seznanjena. Torej glavni problem je bila oziroma ni bila ideja.

Villanella (belgijska mladinska organizacija) je bila skupaj z Brugge 2002 organizator Kunstende in Kaapstada. Pri njih mi je bilo zelo všeč, da so imeli bazo podatkov vseh mladih ustvarjalcev, ki so kdajkoli sodelovali z njimi oziroma nastopali na njihovih prireditvah. Samo nekaj klikov z miško in že si tam. Ime, zvrst, povezave, slike, kontakti, ... torej tudi odlična odskočna deska mladim umetnikom pri uresničevanju sanj, razprodanih koncertov, razstav v galerijah New Yorka in Pariza, uspešnic, odrskih desk v Moskvi, Londonu, ...

Ker iz lastnih izkušenj vem, da je lastna promocija naporna stvar, je taka zadeva prav gotovo dobrodošla. Pred odhodom v Belgijo sem aktivno sodelovala pri amaterski gledališki skupini Teaterfray. Svoje delo smo pričeli z velikim navdušenjem in bolj ko smo se spuščali v izvedbo in pripravo svoje prve gledališke predstave, bolj smo se spopadali z vprašanjem, komu je naše delo namenjeno oziroma kje bo lahko v bodoče predstavljeno. Tako smo na premieri, ob občutku navdušenja polnega aplavza, začrtali gostovanje. Seveda v naših glavah. Po informa-

cije o sorodnih centrih smo romali v pisarne MC Brežice in se podali na pot klicanja telefonov, se seznanili s težavo različnih programskih vodij v centrih ter klubih ter se na koncu delno uklonili pomanjkanju skupne stične promocijske točke.

To je pri razmišljanju o svojem vložku v prihodnost pripeljalo do projekta »Produkcija mladih«.

Projekt je bil sprejet s strani nacionalne agencije in lahko sem začela s svojim delom.

Na tematičnem in strašljivem podstrešju MC Brežice sem začela svojo misijo »Indiana Jones« v upanju, da najdem skriti zaklad, ... brežiške rock zvezde, Mozarte, Van Goghe, Dostojevske ipd.

Ideja projekta je skupna spletna stran, ki bo na voljo promociji mladih kulturnih ustvarjalcev. Stran je namenjena tako ustvarjalcem kot tudi ostalim, ki se želijo z njihovim delom seznaniti. Prav gotovo je kot takšna zelo uporabna za vse mladinske klube ter centre, ki jo koristno lahko izrabijo kot podporo pri sestavi svojega mesečnega programa, kot za promocijo mladih ustvarjalcev na lokalnem nivoju.

Prvi koraki v načrtanem projektu so bili narejeni s pomočjo programske vodje Mladinskega centra Brežice. Ta mi je podala osnovna navodila oziroma podatke, ki jih sama potrebuje pri pripravi programa s posameznega področja ustvarjanja. S pomočjo pridobljenih zahtev sem si izbrala različne mlade ustvarjalce iz svojega kraja ter preverila, na kakšen način lahko oni te zahteve s svojimi predstavami, zmožnostmi zagotovijo. Tako sem dobila osnovni seznam zahtev za posamezno področje ustvarjanja in se spustila v stike z umi računalništva. Tovrstna spletna stran, ki nudi vnos, potrebuje programček v ozadju, ki to omogoča.

Vrstili so se manjši in večji zapleti in končno je dan zagledala testna spletna stran. Prazna???

Zadeva teče tako, da je do spletne strani možno dostopati z dveh nivojev. Lahko si običajen firbec, ki pregleduje in podatke uporablja ali pa jih ne, lahko pa imaš

večja pooblastila, ki ti omogočajo status vnosne točke. Te lahko samostojno podatke vnašajo, jih spreminjajo, dodajajo, brišejo.

Sledil je vnos lokalcev. Led je bil prebit. Prvi podatki so bili vnešeni, ampak to še zdaleč ni bilo vse. Da bi se stvar dobro »prodajala«, je bilo treba poskrbeti za atraktiven in izzivalen izgled, ne samo spletne strani, skupne predstavitev projekta, ampak tudi letakov in plakatov. Malce domišljije in pa spretna roka vešče oblikovalke je prišla prav. Tako smo prišli do uporabnega orodja, seveda je uporabnost v zelo veliki meri odvisna od podatkov, ki se nahajajo v bazi.

Ker je projekt zastavljen za pokrivanje celotne Slovenije, smo se z Mladinskim centrom Brežice začeli dogovarjati o vnosnih točkah, ki bodo opravljali vnose podatkov. Sam center je pri oblikovanju svojega programa zbral veliko podatkov o različnih mladih ustvarjalcih, zato je padel dogovor, da bodo osnovni vnosi narejeni z njihove strani oziroma ostalih sorodnih centrov, s katerimi ta preko mreže informiranja in mladinske mreže MaMa sodeluje. Slednja, s svojo regijsko razdelitvijo, bo tudi v bodoče podlaga za vnosne točke oziroma nadaljevanje dela.

Projekt Vložka v prihodnost je zaključen z zadnjim dnem 2003, delo, ki sem ga opravila v tem času, pa se še nadaljuje in bo preko mladinskih centrov postalo tudi v oporo pri njihovem delu. Vsekakor tudi kot pomoč mladinskim ustvarjalcem.

Ce pogledam nazaj, je Vložek v prihodnost na tem projektu zame pomenil možnost nadaljevanja dela, ki se je začelo mogoče že pred samim EVS projektom. Prav gotovo bo to projekt, ki me bo spremljal tudi v prihodnje, saj je vez z Mladinskim centrom Brežice kot osnovno organizacijo nepretrgana. Se vedno načrtujemo čim boljše možno promocijo na nivoju države in redni vnos podatkov v bazo.

Moje življenje je v tem času zavilo zopet na pot študentke, ki pa nosi s sabo izkušnje, usmerjene v določeno prihodnost. Ta je ravno zaradi opravljanja EVS službe in »Produkcije mladih« mnogo širše usmerjena, kot bi bila drugače.

Na koncu še povabilo. Trenutno sicer še vedno na testni strani, kmalu pa tudi na naslovu www.kulturamladih.info_baza_podatkov_in_vse_zgoraj_opisano.

MEDNARODNO USPOSABLJANJE mladinskih delavcev v Mariboru

Andreja Štavbe

Društvo Center za pomoč mladim

Osnovni namen treninga je bil vzpostaviti skupen jezik in izhodišče za projekte z udeleženi državami, ki bi se prepoznavali v YOUTH programu Mednarodne izmenjave in EVS projekti. Naše društvo se ukvarja predvsem z delom z mladimi, v naše lokalne in bodoče mednarodne projekte se trudimo vključevati mladostnike z manj priložnostmi. Zaradi tega smo se odločili, da potrebujemo trening, ki bi temeljil na izkušnjskih delavnicah, s pomočjo katerih bi izpolnili naše skupne potrebe, namene in pričakovanja. Osnovna pričakovanja so bila spoznati druge ljudi in organizacije, razvoj dobrega timskega duha, pridobiti še nova znanja s področja interkulturalnosti in človekovih pravic, izmenjava principov dobre prakse dela z mladostniki, ki imajo manj priložnosti za uresničevanje svojih želja, in spoznavanje novih metod dela tako na lokalni kot mednarodni sceni. Rezultati našega treninga bodo tako vidni tudi pri našem delu z mladostniki. Naš dolgoročni cilj je, da želimo povečati sodelovanje in kredibilnost mladostnikov v družbenem in političnem življenju, jih podpirati pri sprejemanju odgovornosti za lastno prihodnost, jim nuditi pomoč pri razreševanju negativnih stereotipov in predsodkov ter na splošno zviševati osveščenost o človekovih in otrokovih pravicah.

Lanskega julija smo tako s pomočjo Nacionalne agencije programa MLADINA, Mladinskih domov Maribor in naših zaposlenih ter strokovnih sode-

Preteklo leto smo se v društvu Center za pomoč mladim odločili, da se preizkusimo v vlogi gostiteljske organizacije in organiziramo mednarodno izobraževanje mladinskih delavcev. Na mnogih izobraževalnih seminarjih po tujini smo v preteklosti spoznali mnogo drugih organizacij, ki pri svojem delu z mladino izpolnjujejo podobno poslanstvo kot naše društvo. Tako smo navezali kar nekaj prijateljskih vezi z ljudmi iz drugih evropskih držav, katerih delo z mladostniki odseva podobno filozofijo kot naše.

lavcev pripravili nepozaben teden, poln zabavnega učenja in spoznavanja različnih kultur. Osnovna rdeča nit našega dela je bila deljenje in pridobivanje dragocenih izkušenj pri delu z mladostniki in otroci, priprava terena za bodoče mednarodne mladinske izmenjave in kar je bilo najpomembnejše, sproščeno vzdušje. Za slednje je poskrbel naš vodja, mednarodni trener na področju interkulturalnosti in človekovih pravic, gospod Mark Taylor, ki je s svojo karizmo uspel preseči naša začetna pričakovanja in tako dosegel popolno zadovoljstvo in s tem tudi popoln uspeh

našega treninga. Izobraževanja so se udeležili mladinski delavci iz kar štirih evropskih držav: trije iz Velike Britanije, trije iz Bosne, tri dekleta iz Srbije in šest Slovencev. Prav zaradi te mešanice kultur smo lahko združili učenje z zabavo, saj smo ves čas živeli v mladinskem domu v Mariboru, ki nam ga je prijazno odstopilo vodstvo Mladinskih domov v Mariboru, družno smo skrbeli za hrano in red in se tako učili strpnosti, samoaktualizacije in naučili smo se tudi pripravljati raznolike kulinarčne specialitete iz že omenjenih držav. Zaradi stalnice, ki je vedno prisotna na izkušnjskih treningih, to je ta, da se vedno znova pojavi bitka s časom, tudi nam ni uspelo našim gostom razkazati celotne Slovenije, uspelo pa nam je, da smo jim vsaj za trenutek približali košček naše lepe dežele. Tako smo pripravili kar poglobljene ekskurzije po Mariboru, Ptuj in Halozah, kjer smo uživali na vikendu naše Polone. Nekaj članov naše skupine pa se je kar pogumno v zgodnjih jutranjih urah odpravilo na izlet po mariborskem Pohorju. Tako so dokazali, da se da kljub slabi opreči (večina je bila obuta v športne copate ali pa celo v natikače) z dobro voljo doseči vse in da se s pozornim ter dobro usmerjenim procesom zlahka da doseči cilj.

Ta teorija 3P, ki govori o razmerju raznih elementov v vseh naših dejanjih, ne samo pri našem delu, ampak tudi nasploh v našem življenju, nas je spremljala tudi pri naših »delovnih« urah izobraževanja. Naš vod-

ja, Mark Taylor, ki je tudi avtor te teorije, je predvsem pri dnevnih evalvacijah naših aktivnosti uporabljal metodo trikotnika, ki na vsakem od svojih vogalov nosi tri točke, ki se pri našem delu najbolj prepletajo, to so pot (proces), cilj (product), ali pa ljudje (people). Zato se ta teorija imenuje 3P. S to tehniko je lahko vsak član skupine tudi osebno ovrednotil svoj lasten prispevek k skupinskemu delu. Vedno znova sem ob aktivnem delu s to tehniko teorije 3P pozitivno presenečena nad njeno uporabnostjo in prožnostjo.

Pri sami izvedbi seminarja mi je bilo najbolj všeč to, da smo vsi člani skupine imeli vpliv na odločanje in oblikovanje našega programa oziroma urnika, torej na sam proces našega dela. Tako nam je Mark Taylor zadnji dan izoblikoval odprti prostor za naše ideje, ki nam je omogočal, da podelimo še vse tiste zaloge znanja in izkušenj, ki nam jih še ni uspelo v preteklem tednu. Ta priložnost in možnost vplesti svojo osebnost noto v zaključeno celoto mi je dodala še piko na mojo osebno sliko in videnje celotnega treninga. Zelo sem vesela, da sem dobila to priložnost udeležiti se tega fantastičnega multikulturalnega treninga, ki mi je osebno zelo veliko dal, saj sem v sredi teh čudovitih ljudi in ob tej čudoviti energiji lahko tudi sama rasla, tako profesionalno kot osebno. Ta izkušnja mi je dala krila in ponovni elan za nadaljevanje, nadgradnjo mojega dela z mladimi ter za izpolnitev mojih sanj.

Razšli smo se s solzami v očeh, vendar to niso bile solze žalosti, ampak solze sreče, v očeh nam je sijalo vse tisto, kar je nepopisljivo, vse tisto, kar vsi čutimo, vendar ne znamo ubesediti. Razšli smo se kot dobri prijatelji. Razšli smo se enotnega mnenja, da to ni konec, ampak šele začetek našega skupnega dela v prihodnje. Obljube so se začele izpolnjevati, saj se v letošnjem aprilu spet snidemo, tokrat v Veliki Britaniji.

Nekaj izjav: Dragana Lalić in Marija Marjanović iz beograjskega Hajde da: »Ta teden je bil še boljši, kot sva pričakovali. Bilo je sijajno.« Jelena Jovanović je dodala: »V Maribor sem prišla, da bi si nabrala novih izkušenj in dogajalo se je

O Luftrajderju in Knapu

Pa začnimo naprej pri Knapih iz Zagurja. Pod imenom Knap smo pred petimi leti združili alternativce, umetnike ter ostale subkulturnike, hkrati pa pričeli s civilnimi iniciativami. Aktivni smo že slabih pet let, kar je za zasavske razmere že prava redkost. V Zasavju je namreč situacija, kar se tiče mladinske ali kakšne drugačne ne-mainstreamovske kulture, kritična. Ni primer nih prostorov, ni posluha, ... Zagorje, na primer, še kar ne premore mladinskega centra, kljub vsem pobudam, zbranim podpisom in podobno, da ne govorimo o nekem neinstitucionalnem centru. Na ulicah pa igle, za vogalom mladi neonacisti, ki ne vedo, kam ali kako bi usmerili svojo odvečno energijo ter seveda morbidno post rufarsko in precej nestrpno prebivalstvo do drugih in drugačnih. To je okolje, v katerem živimo.

No, pa dovolj o tem! Po osvoboditvi Stulma je bil naslednji večji Knapov projekt Luftrajder. Na Medijskem gradu se je nekega majskega dne rodila ideja o projektu, ki bi trajal dlje časa, zajel kar seda širši spekter populacije, širil obzorja in opozarjal na homofobijo in nestrpnost. Po brainstormingu se je oblikovala groba ideja: otroci, mladostniki ter vsi ostali v skupno akcijo s kulturo in solidarnostjo proti nestrpnosti, ksenofobiji in homofobiji. Zajeti čim širši spekter prebivalstva ter akcijo javno promovirati in jo spremljati.

In tako se je ob pomoči programa MLADINA rodil Luftrajder.

V začetku septembra, po opredeljeni ciljev in nalog, smo oblikovali skupino aktivistov KUD-a Knap, ki se je najprej spoprije-

la z zbiranjem finančnih sredstev (kar je bilo ob slabem Zasavskem gospodarstvu precej težko), logistiko, promocijo in pripravo plakatov. Začelo se je z delavnicami, kjer so ob koordinaciji moderatorjev risali stripe, grafite, izdelovala pa se je tudi umetniška skulptura, izdelana predvsem iz odpadnega materiala. Večer se je zaokrožil s predavanjem o Tibetu in degustacijo indijske kuhinje, naslednji dan je sledil koncert lokalnih skupin s pesniškim intermeom. Vse skupaj povezano z rdečo nitjo strpnosti in solidarnosti.

Po uvodnem delu smo že hiteli v naslednjo fazo: v sodelovanje z zasavskimi osnovnimi šolami, kjer so učenci petih, šestih in sedmih razredov dali Luftrajderju svoj prispevek v obliki grafik (linorezov) za zloženke. Tu smo

med drugim naleteli na pomoč in razumevanje prof. Artnakove iz OS Ivan Kavčič in vodstva Delavskega doma Zagorje, kjer smo decembra postavili razstavo del z delavnic in fotografsko razstavo Ivana Župiča, Gregorja Skoka in Jerneja Brvarja. 8. 12. v večernih urah pa je sledilo predavanje na temo VOJNA IN MIR. V lokalnih medijih, časopisu Zasavc in Vašhau pa so bila objavljena izbrana dela na temo strpnosti.

Projekt sta zaokrožili dve zloženki, ki sta se raznašali po Zagorju in drugod po Zasavju, in na koncu še kresovi solidarnosti. Luftrajder je torej zaživel in v zasavskem prostoru pustil svoj pečat. Udeleženci so se obogatili z novimi znanji in izkušnjami, obiskovalci pa z razširjenimi obzorji.

Občutki pozitivni, odzivi na akcijo ugodni. Upajmo, da bo v bodoče tudi nekako v tem stilu, do takrat pa SREČNO!

m@tej
Kulturno društvo Knap

prav to, kar sem potrebovala in pričakovala. Moje delo z mladimi je zame služba in prostovoljstvo in hobi in ljubezen in vse.»

Muris Salkić iz mladinskega kluba Vitez iz Bosne: »Slovenija je super. Slovenke in Slovenci so super, ves teden je bil super. Ljudje iz različnih držav smo spoznali nove načine dela in si izmenjali izkušnje. Skozi igro smo se naučili ogromno stvari, ki jih bomo zdaj lahko uvedli vsak v svojem okolju.»

Angleški playwrighterji, ki so usposobljeni predvsem za igranje in delo z otroki, so prišli iz organizacije Warwick Adventure Playground. Verjamejo, da se bo njihovo delo z mladimi obrestovalo: »otrokom ne vsiljujemo svojih idej, temveč jim z igro omogočamo, da njihove želje in predstave o svetu pridejo na plan. Včasih so se otroci skozi preproste igre naučili veliko o sebi, danes pa imajo zaradi pretečnih nevarnosti vedno manj možnosti za igro. Ker je pomembno najti ravnotežje med delom in širjenjem filozofije, smo prišli na izobraževanje v Maribor. Ta trening je zelo koristen, saj prihajamo udeleženci iz različnih kultur in različni so načini, s katerimi poskušamo mladim obogatiti življenje.»

Pomembno

Razpoložljiva sredstva po posameznih akcijah

Program Mladina

Akcija 1

305.141 evrov za izmenjave s programskimi državami in 62.850 evrov za izmenjave s tretjimi državami.

Akcija 3

74.761 evrov za mladinske pobude in 43.273 evrov za prostovoljce po zaključku njihovega projekta Evropske prostovoljne službe.

Akcija 2

327.838 evrov za projekte Evropske prostovoljne službe s programskimi državami in 25.386 evrov za projekte s tretjimi državami

Akcija 4

Skupne aktivnosti treh programov Socrates, Leonardo da Vinci in Mladina. Razpis bo objavljen v Uradnem listu.

Akcija 5

55.170 evrov za podporne aktivnosti s programskimi državami in 31.660 evrov za sodelovanje s tretjimi državami.

Kaj pomeni izraz programske države?

To so vse države članice EU, vključno z desetimi državami, ki bodo v EU vstopile v letu 2004, Islandija, Norveška in Lihtenštajn, tri države članice EFTE ter Bolgarija, Romunija in Turčija, države - kandidatke za vstop v EU.

In katere so tretje države?

Te so razdeljene v dve prednostni skupini. V prvi najdemo tri regije ali države Jugovzhodne Evrope, države Vzhodne Evrope in Kavkaza ter Mediteranske države.

V drugi prednostni skupini so nekatere države Latinske Amerike. Pri tem druga prednostna skupina pomeni majhna razpoložljiva sredstva za projekte s temi državami oziroma omejene možnosti.

Novosti so torej Mediteranske države in Latinska Amerika.

Kaj moramo še vedeti pri oblikovanju projektov s tretjimi državami?

Mladinske izmenjave s tretjimi državami morajo še vedno biti večstranske, vendar je minimalno zahtevano število sodelujočih držav le 4 in ne več 5. Projekti Evropske prostovoljne službe s tretjimi državami so lahko tudi le dvostranski. Prav tako so lahko dvostranski tudi

Višina prispevkov iz programa MLADINA v letu 2004 v Sloveniji

	Normirani nominalni znesek po projektu	Pavšalni prispevek po osebi na dan	Dejanski stroški prevoza	Dejanski izredni stroški
AKCIJA 1.1: MLADINSKE IZMENJAVE				
nadaljevalni pripravljalni obisk	0	48	100 %	do 100 %
pripravljalni stroški	500	-	-	-
stroški aktivnosti (dvo in trostranske)	1.000	16	70 %	do 100 %
stroški aktivnosti (večstranske)	2.000	16	70 %	do 100 %
AKCIJA 2.1: EVROPSKA PROSTOVOLJNA SLUŽBA				
nadaljevalni pripravljalni obisk	0	48	100 %	do 100 %
stroški pošiljajoče organizacije	600	20*	100 %	do 100 %
stroški gostiteljske organizacije	640	320*	-	do 100 %
stroški koordinacije	600	-	-	do 100 %
AKCIJA 3: MLADINSKE POBUDE				
Skupinske pobude	do 10.000	-	-	-
Mrežni projekti	do 12.000	-	-	-
Vložek v prihodnost	do 5.000	-	-	-
AKCIJA 5.1: PODPORNE AKTIVNOSTI				
aktivnosti 1-2	0	48	70 %	do 100 %
aktivnosti 3-5	1.600	32	70 %	do 100 %
aktivnosti 6	3.200	32	70 %	do 100 %
aktivnost 7	50 % oz. do 30.000	-	-	-
aktivnosti 8-9	50 % oz. do 20.000	-	-	-

* na mesec

nekateri projekti v okviru Akcije 5 (podporne aktivnosti).

POMEMBNO je vedeti tudi to, da v posamezen projekt lahko vključimo samo države iz ene regije. Če ta pogoj ponazorimo s primerom: pri vašem projektu z Avstrijo, Izraelom in Marokom ne more sodelovati organizacija iz Hrvaške ali Gruzije ali Bolivije (ali drugih držav teh regij) – projekt spodbuja sodelovanje evropskih in mediteranskih držav.

Če iščete partnerje za sodelovanje ali potrebujete novih izkušenj ali znanj

Nacionalna agencija v letu 2004 pripravlja več seminarjev in usposabljanj, ki so namenjeni tistim, ki delate z mladimi in bi jim radi pomagali pri uresnitvi njihove ideje za medna-

rodni projekt – mladinsko izmenjavo ali Evropsko prostovoljno službo.

V razpredelnici najdete krajše informacije o aktivnostih Nacionalne agencije v Sloveniji, ki so ena od možnosti za usposabljanje mladinskih delavcev. Veliko drugih možnosti objavljamo redno v naših Elektronskih novicah (euodesk@mladina.movit.si) ali na naši spletni strani

<http://mladina.movit.si>.

KOLEDAR NEKATERIH AKTIVNOSTI V PRIHAJAJOČIH MESECIH

Aktivnost	Čas izvajanja	Kraj izvajanja
Nacionalni seminar za lokalne mladinske svete	19.–21. marec 2004	Fiesa
Mednarodni seminar za spodbujanje projektov sodelovanja z obmejnimi regijami Avstrije, Italije in Madžarske	14.–18. april 2004	Fiesa
Mednarodni seminar »Korak k Evropski prostovoljni službi«	21.–15. april 2004	Radovljica
Mednarodno usposabljanje za pripravo projektov mladinskih izmenjav	4.–9. maj 2004	Radovljica
Nacionalno usposabljanje za organizacije, ki gostijo ali bi želele gostiti mlade prostovoljce iz tujine (pri projektih Evropske prostovoljne službe)	20.–22. maj 2004	Fiesa
Usposabljanje za razvoj projektov Mladinskih pobud	4.–5. junij 2004	Ilirska Bistrica
Mednarodno usposabljanje za gostiteljske in pošiljajoče projekte Evropske prostovoljne službe	5.–10. oktober 2004	Radovljica
Usposabljanje za razvoj projektov Mladinskih pobud	15.–16. oktober 2004	Bela Krajina

Več informacij najdete na <http://mladina.movit.si>.